

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 120. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Csütörtök, 1936. május 28.

Nemzetközi közvetítés

Szerdán este, a hazai időszámítás szerint 10 órától 11-ig bezárólag București rádió-studiójának műsorát közvetítette Európa számos nagy adóállomásának studioja. A Nemzetközi Rádió-Szövetség egyezményének kereteibe tartozó egyes adóállomások politikai, vagy világszemléleti különbségek nélkül, mint ismeretes, olyértelmű megegyezést kötöttek egymással, hogy minden hónapnak bizonyos napján, annak meghatározott órájában egyöntetűen átveszik az előre megállapított sorrendnek megfelelőleg az egyes rádióállomások egy-egy órási műsorát és ezzel gyakorlatilag is hozzájárulnak az európai nemzetek kulturális közlekedésének. — sajnos, — oly kevés művelt elvi programjához. A bucurești-i nemzetközileg közvetített program tipikusan karakterisztikus koncert-számait, román néptáncait, Sabin Dragoi művészi koncepcióit, Aurel Alexandrescu zenekarának előadását és Gheorghe Enescu vezényletével előadott rádió-koncert zenekari rapszódiait egyforma tökéletességgel adta vissza Budapest és Belgrád rádió-állomása s az éther láthatatlan rádióhullámain egy órán át gyönyörködte az európai kultúrnépeket a román népdal, a tánczene és a szimfónikus rapszódiajának melódiáia.

Ugy érezzük, hogy amidőn a bucurești-i rádióállomás műsorának ezt az egyetlen nemzetközileg is közvetített óráját kiemeljük a napieseményeknek a világgazdasági, világpolitikai, pártpolitikai és társadalmi vonatkozású, mindennapos zuhatagából, ugyanannak a gondolatnak segítjük elő érvényesülését, amely a nemzetközi műsorcsere gyakorlati eszméjét termelte ki és valósította meg. Évek és évtizedek óta valljuk és hirdetjük ugyanis hasábiainkon, hogy nincs a földkerekségének egy olyan népe sem, amelynek népi kultúrája hármilyen vonatkozásban is ártalmas lehetne más népi kultúrák számára, ha a maga egyéni szépségének teljességében érvényesül. Azok a politikai koncepciók, amelyek abból kovácsolatnak kétes-értékű népszerűséget és morális tökélet maguknak, hogy hatalmukat más népi kultúrák elfojtásával, elsorvasztásával próbálják biztosítani, legelső sorban is önmagukat kompromittálják, mert hiszen értékeket semmisítenek meg, amelyeknek megsemmisülése csak látszólagos, hiszen minden népi érték túléli a tiszavirágéletű politikai divatokat és újra kihajt a viharok múltán. Legelső sorban gondolunk itt az országban élő, közel ötmillió lélekszámot számláló népkisebbségek és közöttük a másfélmillió magyarországi népi kultúrájának értékeire, amelyeket támadni oly olcsó divat lett közéletünk hangoskodó rivaldái és dobogói. Vannak politikusok, akik iskolába járhatnának a nemzetközi rádióegyezmény akármelyik résztvevő-igazgatójához, akár kulturáról, akár politikáról van szó, akár egyszerre mind a kettőről, mert hiszen nyilvánvaló, hogy az egymást megbecsülő és értékelő nemzetközi politika jobban szolgálja a népek és az érdekek konszolidációjának ügyét, mint a gyűlölethirdetés és az elfogult uszítás vásári, olcsó lármája.

Tudjuk, hogy egy óra a népek hőmpölygő életében milyen kicsiny, fényvillanásig tartó

Belgrádba érkezett a lengyel külügyminiszter

Középeurópai vonatkozású kérdésekkel hozzák összefüggésbe Beck külügyminiszter jugoszláviai látogatását

Belgrádból jelentik: Beck lengyel külügyminiszter vonata szerdán reggel 9 órakor érkezett meg a belgrádi pályaudvarra. A lengyel külügyminisztert a jugoszláv politikai élet vezetői nagyon szívélyes fogadtatásban részesítették. Kevéssel megérkezése után Beck ezredes nyilatkozatot adott az újságíróknak és kijelentette, meg van győződve arról, hogy mostani látogatása hozzájárul a két állam baráti viszonyának fejlődéséhez. A külügyminiszter megjelent a déli órákban a királyi palotában, ahol kihallgatásra iratkozott fel. Mindjárt ezután megkezdte tárgyalásait a jugoszláv kormány tagjaival.

A londoni lapok nagy cikkeiben foglalkoznak a lengyel külügyminiszter belgrádi látogatásával és különféle véleményt fűznek a belgrádi tanácskozásokhoz. A Morningpost úgy tudja, hogy Beck külügyminiszter, mielőtt elutazott volna Varsóból, részletes tanácskozást folytatott az ottani olasz nagykövettel. Ebből arra következtetnek, hogy a megbeszélések egyik főtárgyát az Olaszország elleni megtorlások megszüntetése fogja képezni.

A párisi Temps úgy tudja, hogy a belgrádi tanácskozásokon szó lesz a Népszövetség június 16-ikán kezdődő tanácsülésének napirendjéről, de ezenkívül még más fontos pro-

blémák megvitatására is sor kerülhet. Jugoszlávia ugyanis egyike azoknak az államoknak, akik semmi szín alatt sem hajlandók közelebb kerülni a Szovjetlel és amely nem is akar végleg lecsatlakozni azokhoz az államokhoz sem, amelyek a Szovjetnek a barátai. Hasonló Lengyelország helyzete is és erről is fognak a tanácskozások szólni.

A késő esti órákban táviratozzák Belgrádból, hogy Beck lengyel külügyminiszter nemcsak a kormány, hanem a jugoszláv udvar részéről is rendkívül szívélyes fogadtatásra talált. A külügyminisztert Stojadinovic jugoszláv miniszterelnökkel együtt Pál jugoszláv régensherceg hívta meg ebédre, amely után az államférfiak hosszasan tanácskoztak a nemzetközi politika különböző eseményeiről és erőviszonyairól.

Az Echo de Paris mai számában Pertinax hosszú cikkben foglalkozik azzal, hogy mi készíti Jugoszláviát a nyugati nagyhatalmaktól való eltávolodásra.

— Céltalan titkolnunk, — írja Pertinax, — hogy Jugoszlávia igyekszik elszakadni Franciaországtól és biztonságáról más módon igyekszik gondoskodni. Különösen az olasz-abesszin háború után előállott helyzet növelte Jugoszlávia elégedetlenségét.

Holtpontra jutott az angol-olasz viszony

Maliciózus interpellációk az angol alsóházban Eden politikájáról — Olaszország tovább folytatja „védekező intézkedéseit”

LONDONBÓL jelentik: Az olasz-angol viszony fejlődését igen sötét színben látja a Morningpost római levelezője. Szerinte Olaszországban az utóbbi napokban rossz benyomást tett, hogy az angol kormány cirkálót bocsájtott a népus rendelkezésére. A megtorlások fenntartását olasz politikai körök csakis az angol befolyásnak tulajdonítják. Az ellenséges hangulat arra kényszeríti Olaszországot, hogy tovább folytassa védekező intézkedéseit. Az olasz vezető körök semmiféle nemzetközi tárgyalásokba nem akarnak bocsájtkozni addig, amíg a megtorló intézkedések érvényben vannak és Anglia viszont a népszövetségi kereteken kívül nem kíván tárgyalni olasz megbízottakkal. Így tehát az ügy jelenleg holtpontra jutott és a kilátások eléggé sötétek.

Kibocsájtották az új abessziniai olasz bélyegeket

Rómából jelentik: Az olasz kormány rendelkezésre tegnap bocsájtották ki az új abesszin bélyegeket, amelyek az impériumváltozást szimbolizálva, az olasz király arcképét viselik a következő felirattal: „Victor Emmanuel, Olaszország királya és Etiopia császára”. A bélyeg

felirata három nyelven készült: olasz, tigrei és amharai nyelven.

A karthum-szudáni határon levő angol hatóságok értesítést kaptak a saioi (abessziniai) angol állampolgároktól, hogy a tartomány abesszin kormányzója megszökött és az

idő-töredék, szemben olyan eszmeáramlatokkal, amelyek mákonyától évek óta szenved és pusztul a kulturális világ. Az éjszaka virrasztóinak figyelmét azonban nem kerüli el a legcsekélyebb érvényesítés, a leghalkabb hang sem.

amely az éther hullámain keresztül egy jobb, felvilágosodottabb és tisztultabb világ életéről ad jelet, amelyet csak nyomomnak, zavar-nak az elfogultság energia-hullámai, de meg nem semmisíthetik. (J.)

olasz csapatok még három napi távolságra vannak a várostól. Az angol állampolgárok élete és vagyonbiztonsága veszedelemben van, ha az olaszok idejében meg nem érkeznek, mert az abesszin rablóbandák támadásainak vannak kitéve.

Az utépítési munkálatok egyébként egész Abessziniában nagyban folynak. A főváros lakossága már majdnem teljes számban visszatért helyére. Az olaszok bevonulása idején ugyanis mintegy 40.000 ember tartózkodott a városban, mert a többiek a környéki hegyek közé menekültek, ahonnan lassankint visszavárhoztak lakásaikba. Szombaton, a nagyvásár napján már 130.000 ember tartózkodott Addis-Abeában.

Londoni hír szerint Ribbentrop báró, Hitler rendkívüli megbízottja csütörtökön Londonon keresztül Irországba utazik, ahol a pünködsi ünnepek alatt lord Londonderry volt angol légügyi miniszter vendége lesz. Lehetőség, hogy visszafelé való útja közben Londonban tárgyalást fog folytatni az angol kérdések ügyében.

Az angol alsóház nevet...

Az angol alsóház mai ülésén Adam a képviselő kérdést intézett Eden külügyminiszterhez, hogy

mi Anglia álláspontja Ausztria és Csehszlovákia függetlenségét illetően.

Válaszában Eden külügyminiszter Ausztriát illetően utalt május 20-iki beszédére, amelyben kijelentette, hogy Ausztria függetlenségének fenntartása az angol politika célját képezi. Csehszlovákiával kapcsolatban pedig hangoztatta, hogy az angol kormány a népszövetségi alapokmányhoz ragaszkodik.

Mander képviselő kérdést intézett a külügyminiszterhez, hogy

a népus folytatható-e tevékenységet Angliában az abesszin nép érdekében? Coocks képviselő pedig az alsóház derűjétől kísérvé, azt kérdezte, hogy „a négust, aki olyan hősen harcolt az angol érdekekért, miért nem hívják meg az angol kormányba?”

Ezekre a kérdésekre a külügyminiszter nem válaszolt.

Dr. HOLLÓSNÉ BREIDER ERZSI GYERMEKOTTHONBAN

a nyári előjegyzések megkezdődtek és kéri a szülőket, hogy a nyaralásra küldendő gyermekeiket legkésőbb június hó elsejéig bejelenteni sziveskedjenek. Cím: Oradea, Vie Hollós. 2308

A különös zálogház

Írta: ANDRÉ BIRBEAU

Furcsa fiu ez a Bernard Catenat. Fantasztá. És szigorú, szigorú önmagával szemben. S emellett merev. Merev és fantasztá — s manapság merevnek lenni egyenlő a fantasztasággal.

Egy nap meglátogattam. Gyönyörű lakása volt az auteuili löversenyter mellett. Bernard ugyanis gazdag volt. Elmesélte, hogy alighanem megházasodik vidéki lányt vesz el, unokanővéreinek, Lisbethnek egyik barátóját. Alig figyeltem rá, a lakást vizsgáltam.

— Mi bajod van? — kérdezte Bernard.

— Nem tudom, — feleltem — nem érzem magam úgy nálad, mint mások. Az az érzésem, hogy valami megváltozott ebben a lakásban.

— A, igazad van, — felelt hüvös mosollyal — hiányzik a csillár, a játékasztal és egy divány.

— Szóval újra rendezed be a lakást?

— Nem, — felelt rövid habozás után — nem. Ha másik csillárt, asztalt, diványt vennék, nem érnék vele semmit. Nézd csak... közlünk maradjon: egy nap észrevettem, hogy játékos természet vagyok. Eddig nem igen törődtem vele. Az ember bridzsezik, pókereszik a szalonokban, chemin de ferezik, rulettezik a kaszinókban, ez már hozzátartozik a modern élethez. De egy nap észrevettem, hogy izgató vagyok, a kezem remeg, szívem verése eláll: észrevettem, hogy a játék nálam több, mint egyszerű szórakozás. És úgy találok, hogy a játék szenvedélye veszedelmes, aljas, butító. Méreklülni akartam tőle. Ha nem is vagyok Krózus, igen szép számlám van a bankban és ha néhány ezer frankot elvesztettem egy este, nem jelentette, hogy nehézségembe került másnap újra játszani. Amit te az én „kvéker szellemem”-nek nevezel, nem engedi, hogy helytelen dolgot műveljek yezeklés

Enyhült a feszültség Palesztinában

„Remény van rá, hogy a rend és a nyugalom helyre fog állni.” — Jelenti a palesztinai angol főbiztos. — Eredményrel járt az angol katonaság beavatkozása

A Földközi-tengeri angol admirális Haifába érkezett

A „Barham” nevű angol cirkáló tegnap befutott a haifa-i kikötőbe Dudley Pound admirálissal, a Földközi-tengeri keleti angol flotta parancsnokával fedélzetén. A hadihajó megjelenése nagy megkönnyebbülést idézett elő a lakosság körében. Dudley admirális meglátogatta Haifa város főpolgármesterét. Ugy a városban, mint a környéken tegnap semmiféle rendzavarás nem fordult elő.

Jeruzsálemből jelentik: A zsidó központi szervezet elrendelte a zsidók mozgósítását. Tel Aviv és Jaffa környékének, valamint Rehobot városának védelmére. Az arabok tervszerűen folytatják pusztításukat, így többek között több mint 11 ezer fiatal fát vágta ki.

Tel Aviv és Jaffa uccáin tegnap több bombát dobtak, amelyek nagy pánikot keltettek. Renana kerületben az egész termést elpusztították.

A Jeruzsálemi főbiztos módosította azt a rendelkezést, amely szerint este 8 órakor minden világítást el kell oltani. A módosítást a zsidó pünködsi ünnepek esti istentisztelettel tették szükségessé.

A helyzet egész Palesztinában rendkívül súlyosra vált. Különösen északon éleződött ki a helyzet.

Jeruzsálemben repülőgépek állnak készenlétben, hogy szükség esetén katonai osztagokat szállítsanak egyes veszélyeztetett pontokra.

Haifa és Jeruzsálem között megszűnt a telefon- és a táviróösszeköttetés, az arabok a telefonhuzalokat hosszú területen megsemmisítették. Több helyen a vasútvonalakat is megromgálták. Az arab nemzeti mozgalom vezetői fanatizálják a tömeget, amelyet felfegyvereztek. A palesztinai kormányzósághoz érkező jelentések szerint negyvennyolc órán belül súlyos események várhatók.

Az angol lapok nem titkolják, hogy a palesztinai angol zavargások a legkomolyabbak

az angol mandátumok történetében.

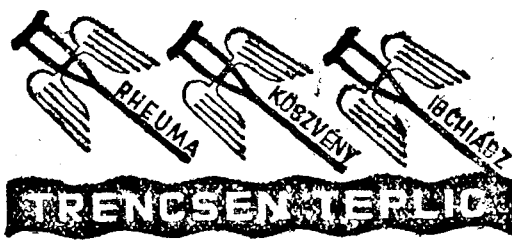
Jaffából az angol hivatalnokok Tel Avivba költöztek át, míg családtagjaikat egy angol cirkáló hajó fedélzetére helyezték.

Az összes arab üzletek zárva vannak és ha valamelyik arab kereskedő megpróbálná a sztrájkot megszegni azzal, hogy kiszolgáltatná üzletében, élete nem lenne biztonságban. Az arabok több helyen aláaknázták az országutakat.

Az angol gyarmattügyi miniszteriumban egyébként megérkezett Sir Arthur Wauchope palesztinai angol főbiztos távirata, amelyben a következőket jelenti:

— Május 25-ről 26-ra virradó éjjel és a nap folyamán igen sok bombát robbantottak a jaffai lakosok üzleteiben és házaiban. Több helyen heves összefutkozás, némely helyen valóságos harc keletkezett a zsidók és az arabok között, úgy, hogy a rendőrségnek kellett többször beavatkoznia. A harcoknak emberáldozata nem volt. Az angol főbiztos jelentése szerint remény van rá, hogy a rend és nyugalom helyre fog állni. Haifában és környékén nyugodtabbá vált a hangulat. A begyűjtött termést azonban több helyen felgyújtották az arabok.

További jelentésében közli, hogy Gázában a feszültség enyhült és Jeruzsálem környékén sem volt tegnap riadó incidens. Tulkeremben, Nazaretben, Safedben több bomba robbant, de jelentősebb kárt nem okozott.

fürdő valóra váltja gyógyulás, fűdülés és szórakozás utáni vágyakozását. Felvilágosítások, prospektusa Fürdőigazgatóság útján

nélkül. A családapa, aki megtakarított pénzt veszté el a zöld asztalnál, megbűnhődik érte felesége szemrehányó tekintete, éhes gyerekei miatt. De számomra a veszteség semmiféle nélkülözést nem jelentett. Ez erkölcsstelen dolog.

— Tehát elhatároztam, — folytatta Bernard — hogy ezentul azt a pénzt, amelyet a bankból jätékadósságom rendezésére veszek fel, kölcsönadom magamnak. Ne neves. Nem olyan egyszerű ez. A kölcsönt zálogra adom magamnak. Nem érted? Pedig nagyon egyszerű. Tegyük fel, elvesztetem száz frankot. Én, a játékos, átadok nekem, a kölcsönzőnek egy tárgyat zálogul azért a száz frankért, amelyet én, a kölcsönző adok nekem, a játékosnak. Természetesen szigorúan megtitkoltam magamnak, hogy használjam a zálogtárgyat, amíg mint játékos nem fizettem vissza a kölcsönvett összeget. Egy manzsettagombbal kezdem, azután sor került a csillárra, divánra, asztalra... akarod látni a zálogházamat?

Egy folyosó végén kinyitott egy ajtót. A kis szoba zsúfolva volt a legkülönbözőbb tárgyakkal. A csilláron, az asztalon és a divánon kívül egy fényképezőgépet, egy rádiókészüléket, képeket, nyakkendőket, selyemingeket, két zseborát, tennisz-faketteket, inggombokat, gyűrűket láttam a „zálogházban”.

— Mindent följegyeztem, — mondta Bernard és megmutatta a tárgyak jegyzékét. — A vételár tíz százalékát kölcsönöztem magamnak. Azt hiszem, a zálogházban sem adtak volna többet... Hidd el, nem olyan könnyű dolog ez. Akárhány fontos találkáról elkéstem, mert nem volt órám. Kénytelen vagyok 5 frank 95-ös inggombbal járni, pedig milliomos vagyok. De nem hagyom abba. Nem vagyok hajlandó...

Rábámultam. Nem. Nem tréfált...

Azután egyideig nem találkoztam vele. De egy

nap az uccán beleütöktém a

— Nos, mi újság?

— Kettő, barátom, kettő — felelt. — Az egyik: biztosan emlékszel, hogy arról beszéltem, valójában feleségül veszem Lisbeth unokahúgom vidéki barátóját. Nos, a család végre itt járt Párisban. Megkérték Lisbethet, adjon egy kis estélyt, hogy összehozza őket velem. Lisbeth kijelentette, manapság nem keritenek ilyen nagy feneket a dolgoknak. Egy napon azután megjelentek nálam, Lisbeth és az egész család. Szolgám bebocsátotta őket, én még nem voltam otthon. A család belépett a szalon üres. Mindössze négy árva szék, a függönyök és egy zongora. A zongorának se lett volna szabad ott lennie, mert előző nap ezer frankot adtam magamnak rá kölcsön. Átmennek az ebédlőbe: teljesen üres. Benyitnak szobámban, csak az ágy áll ott. Utóbbi időben ugyanis sokat vesztettem... „Istenem!” — kiáltott erre jövendőbelim anyja — „hiszen ez a flatalembertönkrement és most a hozományt akarja megkaparintani!” És elmenekültek. Másnap egy csöpposta levelet kaptam Lisbethtől. Meghívott vacsorára. Egyedül voltunk, hiszen tudod, Lisbeth özvegy. Ő maga szolgált fel és egyre unszolt, hogy egyem. Megértettem: azt hitte, éhhalál szélén állok. Táplálni akart. A desszertnél már nem bírta tovább és egyszerre karjaim közé omlott: „Bernard, Bernard, mért nem mondtad nekem, hogy boldogtalan vagy! És én azt hittem, tul gazdag vagy hozzámm!” — mondta sirva. És megértettem, hogy könnyeivel felajánlotta annak a szegény ördögnek, akinek hitt, vagyonát és szerelmét. Bevallom, nem világosítottam fel azonnal... De feleségül veszem. Azt követeli, hagyjam abba a játékot. A hátlátni! Hiszen a játék hozott össze velem... Jövő héten gyere hozzám vacsorára. Lesz hova leülöd, ne félj. Butoraimat kiváltom zálogházamból.

Elfogták állítólag Ausztria területén

Pavelloset, a néhai Sándor jugoszláv király elleni összeesküvés egyik vezérét

Bécsből jelentik: Az itteni rendőrség értesítést kapott a jugoszláv hatóságoktól, hogy Pavelics Ante a néhai Sándor jugoszláv király elleni merénylet kitervelésének egyik gyanúsítottja Leoben közelében, Ramsau faluban tartózkodik. Osztrák gendarmokot küldtek ki a jelzett községbe, ahol elfogták egy szerb nyelven beszélő állítólagos földművest, akinek Hudsec Jakab névre szóló utlevele volt. Az illető elmondta, hogy ő 1911-ben született Horvátországban és foglalkozására nézve lakatos segéd. Tekintettel azonban arra, hogy Pavelics személyleírása teljesen ráillik, őrizetbe vették személyazonosságának pontos megállapítása céljából.

HIHETETLEN, MÉGIS IGAZ!

Csodák még ma is történnek, csak nagyon ritkán. Egy eset, amely a leghitlenebb asszonyokat is meg fogja győzni, játszódott le nemrégiben Newyorkban, ahonnan az éppen annyi szennázás, mint örvendéses hír érkezett, hogy nem lesznek többé csunya asszonyok. Egy választott bíróság előtt, amelyben a legelegánsabb newyorki high life résztvett, kipróbálták a Caola parfümpudert és a vizsgálat meglepő eredményre vezetett. Ráncos és elhanyagolt bőri asszonyok azt a benyomást keltették, mintha elragadó teintjük volna, csak azért, mert Caola parfümpudert használtak. Szeplok, mitesszerek és pörsenések nyomai csodálatosképen eltűntek a Caola parfümpuder lehetőleg finom takarója alatt, amely mint a reggeli harmat a virágokat fedi az

arcbőrt és annak a legfinomabb és legritkább parfüm illatát kölcsönzi. A Caola parfüm-puder legnagyobb előnye azonban a puder-bár, a három legfontosabb színárnyalatú dobozzal, amelyek tartalma úgy keverhető, hogy számtalan fokozatosan egymás után következő színárnyalatot kaphatunk, úgy, hogy minden hölgy abban a helyzetben van, hogy magának azt a niánuszot keverheti ki, amely neki legjobban áll és egyéniségének a legjobban megfelel. A Caola parfüm-pudert most már nálunk is árulják, csakis jobb üzletekben 30 leiert dobozonként. Két doboz tehát 60 leibe kerülne, de a gyár különös áldozatkészsége folytán a bevezetési idő alatt, vagyis 1936. május 10-től június 10-ig 3 doboz a gyönyörű Puder-Bárban szintén csak 60 leibe kerül. Hihetetlen, de mégis igaz!

Feltárták Arad-on

LENKEY JÁNOS, a martirhalált halt magyar tábornok sírját

A tábornok földi maradványait csütörtök reggel szállítják Arad-ról Egerbe — Belügyminiszteri leirat az arad-i hatóságokhoz — Megható jelenetek a sírnál

Az Aradi Közlöny szerepe a sír feltárásánál

A napokban megérkezett Arad-ra a belügyminisztérium 2848. A) 1936. március 20. keltezésű leirata, melynek tartalma a következő:

„A külügyminisztérium 10.979. számú átirata alapján értesítjük az arad-i hatóságokat, hogy az egészségügyi minisztérium 79.852. számú, 1934. november 16. keltezésű engedélyének megfelelően Lenkey János volt magyar tábornok, aki az 1848—49-iki magyar függetlenségi harcban hősi halált halt, felásható, elszállítható és Egerben eltemethető. Sergiu Dimătriu, államtitkár, Ionescu, minisztériumi igazgató“.

Kedd reggelén, hajnali öt óra lehetett még csak, amikor a Varga temetkezési vállalat sírásói megjelentek a régi arad-i temetőnek azon a helyén, ahol az 1849. február 8-iki uccal harcokban elesett 83 honvéd és azok főhadnagya, Mikolay Bertalan pihen. Ennek a sírnak a közelébe vitték át 1906. március 29-én Lenkey János tábornok és Ormay Norbert ezredes földi maradványait. Az akkori áthelyezési ünnepségnek ma már csak két tanuja van: Frint Lajos evangélikus püspök és Kara Győző tanár, az exhumálási akció vezetője, akik hivatalosan vettek részt az ünnepségen.

Az Aradi Közlöny adatai nyomán...

Kedd reggel ismét feltárták Lenkey tábornok sírját. A szomszédos kertekből tovacicázó fehér lepkék különös kontrasztját adták a sírásók serény munkájának. Az exhumálásnál szükkörű kis bizottság felügyelt, amelynek tagjai: Frint Lajos püspök, Lakatos Ottó plébános, Kara Győző tanár és még két-három lelkes arad-i ur. Kara tanár fiatalos lelkesedéssel vezette az exhumálás munkálatait és azonnal rámutatott arra a helyre, ahol a koporsónak lennie kell. Lenkey hamvainak a feltárásában ezenkívül jelentős szerepet játszott az Aradi Közlöny, amely 1906. március 30-iki számában a hamvak első áthelyezéséről részletesen beszámolt. Nézzük csak meg, mit írt az Aradi Közlöny akkor:

„A tábornok földi maradványai erős, robuztus alakra vallanak. A legérdekesebb a koponya, amelynek csodálatosan épen maradt a fogsora: mind a harminckettő megvolt és szilárdul állott a helyén. A karcsonok egyike az ásó alatt kettétört...“

— Mindez igen nagyjelentőségű a csontváz felismerése szempontjából — mondotta érdeklődésünkre Kara tanár.

Az Aradi Közlöny arról is beszámolt, hogy a csontokat kis, alig egy méter hosszú gyermekkoporsóba tették. Mintegy másfél órás ásás után, körülbelül fél 7 órakor csakugyan előtűntek az erősen elkorhadt koporsó egyes maradványai és utána a sötétsárga csontok is.

Legelőször a koponya látott napvilágot, amely jobboldalára fektetve, arcával észak felé pihent a sírban. A koponyacsont egyes részei már papírvékonyává váltak és gyéren egy-egy hajszál tapadt volt a csonthoz. A koponya szájujregében ott volt a teljesen hiánytalan fogsor és előkerült a sír mélyéből az eltört karcson is.

Semmi kétség, Lenkey tábornok földi maradványait hozta felszínre az exhumálás.

„A bácsinak hoztam...“

A jelenlevők meghatottan nézték a föld mélyéből előkerülő történelmi emléket. Körülbelül 8 órakor megjelent a helyszínen dr. Cucu

Eger város négyéves akciója

Lenkey tábornok földi maradványait néhány marék földdel együtt ezután egy bádoglemezrel bélelt 1 méter 20 centi hosszú tölgyfakoporsóba helyezték el, amelyet drága selyemfedővel takartak be. A koponyát selyempárnára tették. Lakatos Ottó plébános a hamvakat beszentelte, majd beszentelés után a koporsót leöltözték és betették a hullaszállító faburkolatba, amelyet dr. Cucu Vasile főorvos zsinórral átkötött, lepecsételt és ráírta a következőket:

„Ez a koporsó Lenkey János, volt magyar tábornok hamvait tartalmazza“.

A koporsót ezután kiszállították a felsőtemető halottasházába, ahol egész csütörtök reggelig marad, amikor a C. F. R. hullaszállító kocsiján Egerbe viszik.

Az exhumálással Eger város négy év előtt megkezdett akciója érkezett el utolsó fejezetéhez. Eger városa ugyanis négy esztendővel ezelőtt indított mozgalmat annak érdekében, hogy Lenkeyt szülővárosában, fivére, Lenkey Károly honvédezedes sírja mellett helyezték örök nyugalomra. Az egri városvezetés diplomáciai uton fogott hozzá az akció keresztülviteléhez és egyben dr. Lakatos Ottó plébánost kérte meg, hogy a hamvak elszállítása érdekében tegye meg a szükséges lépéseket. Lakatos Ottó dr. példátlan lelkesedéssel és fáradtságot nem ismerő, áldozatos munkával igyekezett az akciót sikerre vinni, ami sikerült is. Az exhumálás nehéz, hosszas tanulmányt igénylő munkáját Kara Győző tanár végezte el, akinek tapasztalt szakavatott vezetése nélkül kétséges, hogy sikerült volna-e Lenkey tábornok csontjait fellelni.

— Lenkey Jánost eredetileg 1850. február 10-én azon a helyen temették el, ahol ma a Legionarilor-ucca 22. számú ház kert-

Vasile városi főorvos, aki a legnagyobb szívéllyességgel állott mindenkor az exhumálási akció rendelkezésére. Kara Győző tanár előadta a főorvos előtt azokat az érveket és bizonyítékokat, amelyek kétségtelenül dokumentálják, hogy valóban Lenkey János hamvairól van szó. Felolvasta többek között az Aradi Közlöny 1906. évi március 30-án megjelent cikkét, amelynek meghallgatása után dr. Cucu főorvos a hamvakat vizsgálat alá vette és megállapította, hogy tényleg Lenkey tábornok csontjait exhumálták. Miután a csontok kiemelésére az engedélyt megadta, Szabó József sírásó vigyázva, egyenként kiszedte az ereklyecsontokat.

A legnagyobb csöndben és minden nyilvánosság kizárásával lefolytatott exhumálás híre csakhamar elterjedt a környéken és nemzetiségre, foglalkozásra való különbség nélkül nagyszámu közönség jelent meg a helyszínen. A szomszédos kertekből virágokat is hozott a kegyelet, csakhamar fehér rózsák és fehér szekfiúcsokrok lepték be Lenkey János csontjait. A virágadakozók közül meg kell emlékeznünk Pálincásné fehér rózsacsokráról. Végtelenül megkapó, bájos látvány volt, amikor Szakállné nevében egy négyéves kisfiu, a kis Hoffmann Lacika gyönyörű szekfiúcsorot hozott.

„A bácsinak hoztam a virágot...“ — mondotta selypítő hangon.

je van — mondotta érdeklődésünkre Kara tanár. — Amikor 1906. március 29-ikén a csontokat átvitték mostani helyükre, Lenkey sírköve továbbra is az eredeti sírnál maradt, ami természetesen megtevesztette a közönséget, mely azt hitte, hogy Lenkey hamvai most is ott pihennek. Amint az Aradi Közlöny nemcsak külön riportjában, hanem vezércikkében is megemlékezik róla, 1906. március 29-ikén a temetőnek azt a részét megszüntették és akkor Vécsey Károly tábornok földi maradványait a felsőtemető Nikodém-kriptájában helyezték el. mig Lenkey Jánost és Ormay Norbertet azon a cementtel bekerített helyen temették el újra, ahol 83 honvéd pihent. Ennek a területnek a délkeleti sarkában temették el Lenkeyt, északkeleti sarkában Ormayt.

Kara Győző tanár egy jól végzett munka megelégedettségével mondotta el, hogy részben személyes emlékei, részben az Aradi Közlöny cikke segítették a csontok megtalálásában. Mint az egri polgármesternek Kara tanárhoz intézett leveléből kitűnik, Lenkeyt az egri „Kis asszony temetőben“ fogják végső nyugalomra helyezni. Elmondotta még Kara tanár, hogy a CFR a vezérigazgatóságától kapott utasítás értelmében a legnagyobb előzékenységgel és készséggel állott a hamvak elszállításának a rendelkezésére.

Lenkey sírköve egyébként még most is a régi helyén áll. A sírkövön mindössze ennyi áll:

**LENKEY N. JÁNOS honvédtábornok,
született 1807. szeptember 7.
meghalt 1850. február 10.
Béke hamvaira!**

Rövidesen, mint értesülünk, megtörténik a

sirkó elszállítása is.

Két május 28-ika

Lenkey János hamvai csütörtökön, május 28-ikán reggel 9 óra 50 perckor indulnak el Eger felé. A hamvakat Lökösházáig Lakatos Ottó dr. plébános is elkíséri. Lökösházán Eger város megbízottja veszi át a földi maradványokat.

Csodálatos véletlen, hogy május 28-ika egyaránt nagy szerepet játszott Lenkey János életében és halálában.

Egyszer, valamikor régen, május 28-án történt, hogy...

Koromsötétség borult már a galiciai Mariampol városára, amikor a lakosok lovak patkóinak dübörgésére riadtak fel. Felébredt a helyőrség tábornoka is, aki ijedten hívatta magához Lenkey János kapitányt.

— Egy egész század megszökött, — mondotta félig ijedten, félig haragosan. — Borzasztó kellemetlenségek lehetnek emiatt.

— És Fiáth Pompéjus főhadnagy? — kérdezte Lenkey.

— Velük szökött, — felelte a tábornok. — Nincs más hátra, minthogy maga, kapitány utánuk menjen és visszahozza őket. Magát szeretik, biztosan visszajönnek. Mondja meg nekik, semmi bántódásuk nem lesz. Jelentést sem teszek a szökés miatt.

Lenkey kapitány utnak indult. A tábornok

Ha BUCUREȘTI-I HÓNAPIJA alkalmával a fővárosba jön, úgy bevásárlásait egyeilen üzletben eszközölje! ..

GALERIES LAFAYETTE

az országban a legolcsóbb.

București, Calea Victoriei 13. Palatul Librăriei SOCEC & Co. S. A.

rengeteg áruészlete mellett páratlan minőséget és a legelőnyösebb árakat nyújtja Önnek.

Mindig megelégedetten távozik ebből az üzletből.

București-be érkezve, szálljon meg a

GRAND-HOTEL „LAFAYETTE”-be

Calea Victoriei 11.

A legkényelmesebb, legmodernebb és legközpontibb szálloda. Nagyon mérsékelt árak.

pedig várt, egyre várt. Lenkey nem jött vissza...

Ez május 28-án történt. Valamikor régen. Most is május 28-ika lesz éppen, amikor a halott Lenkey János utolsó útjára indul...

(Korda.)

eredményt fogunk elérni. Az én módszerem különben az új módszer, mely a „Fairbairn-stílus” előnyeit egyesíti magában.

Dániel Endre, az egyesület diszelnöke megveregeti a fiatalember vállát:

— Nem baj fiam, holnap ugyanis elmondják a rádióban. A körülállók mosolyogva jegyzik meg, hogy holnap Machán Tibor vadevezősöknek szóló tanácsait olvassák fel a budapesti stúdióban.

— A Mureș virágillatos partján feljebb megyünk el a Hellas-clubig, ahol éppen a versenyre készülő női-négyes csapat érkezik be. A négy fiatal leány arca tüzel a kemény erő-kifejtéstől, de nagyon vidámak és bizakodók. Tiszta fehér dresszekben nagyon csinosan hatnak, amint vállukra véve a nehéz vízi-tárművet, a csónakházba viszik a hajót. Rosenberger Lenke, Heller Bözsi, Matuz Kató és Joanic Györgyi a kiválasztottak, akik a női evezősök győzelméért fognak küzdeni. Kormányosnak azonban férfit választottak, Weiszberger Marcit s az egyik evezős meg is jegyzi: „hiába, a nők a kormányt mégis csak szívesebben bízzák férfira...”

A Hellas a következő férficsapatot állította össze a versenyre: I. Bakl Károly, II. Kárpáti József, III. Weisz Endre, IV. Weiszberger Marci. Kormányos Neuländer Endre. Junior-csapat: I. Deutsch, II. Stoll, III. Endreffy, IV. Stoll II. Kormányos Neuländer Endre. A Regatta egy dublóval vesz részt a versenyen, melynek versenyzői Serendan és Fehér Frigyes lesznek.

A Clubul Regata (Hajós-klub) a versenyen egy páros-dublót indít.

Az AMEFA junior-négyesét indítja a versenyen, míg a Mureș-egyesület 15 legjobb játékosai közül csak a hét folyamán fogják kiválasztani a legjobb erőket.

W. Rosen Alice.

Lázás munka folyik az arad-i evezős-egyletekben az országos jelentőségű július 6-iki versenyre

Machán Tibor európai evezős-bajnok, a Mureș-klub vendége beszél a hatásos evezés titkairól

Szombaton reggel utaznak az arad-i versenyzők a bucaresti-i versenyre

Aki végigsétál a Mureș partján, figyelemmel kísérheti azt a lázas munkát, ami az evezős-egyletekben folyik. Trénerük vezényszavait visszhangozzák a partok, ambiciózus „juniorok” hajtják a „kuckó-lapátot” s a verseny izgalma fűti a kedélyeket. Nemcsak a pünkösdi hétfőjére kitűzött bucaresti-i verseny, hanem a július 6-iki országos jellegű mérkőzés eredményei miatt dolgoznak a versenyzők. Ennek a versenynek az eredménye már a nemzetközi versenyeken való részvétel kilátásával kecsegteti a szerencsés jelölteket. Felkerestük dr. Parecz Györgyöt, az Országos Evezős Szövetség titkárát, aki a verseny előkészületeiről mond el érdekes részleteket.

— A bucaresti-i meghívás — bár versenyeredmény szempontjából nem túl nagy fontosságú — mégis jól esik, mert bizonyítéka annak a megbecsülésnek, melyet evezőseink kivívtak maguknak az egész ország sportolói előtt. Ugyanez áll, hatványozottabb mértékben, a júliusi országos versenyre is. Nem csekély küzdelmünkbe került, de

sikerült kivinni, hogy itt, Arad-on tartásuk meg az országos bajnoki versenyt,

A pünkösdi versenyre már majdnem minden klub kijelölte a versenyzőket, akik szombat reggel hat órakor indulnak el București-be.

Mintegy nyolcvan evezős megy s több kísérőszemély, akikhez Timisoara-n csatlakoznak az ottani egyletek kiküldöttei. Programunk szerint vasárnap tréning lesz a Herestreu-távan, melyet direkt erre az alkalomra bővítettek ki. A „Metropola” elnökgazdája, Berindei mérnök ugyanis meghívólevelében közölte velünk, hogy a tó hossza 800 méter. Erre kénytelenek voltunk azt válaszolni, hogy a pálya nem alkalmas, mert legalább ezer méter hosszúságú pályára van szükségünk. Ujabb levélváltás után a Metropola közölte velünk, hogy 500 munkást állított be a tó kibővítésére és ne aggódjunk, mert a versenyre kitűnő pályát kapunk. Így is nehéz munka volt beszervezni a versenyt, de szerencsére Grób Jenő ügyvezetőnk olyan lelkesedéssel, kedvvel és fáradhatatlansággal dolgozott dr. Székely Lajossal, a Hellas-club ügyvezető-elnökével együtt, hogy

minden a legteljesebb rendben van s ha egy kis szerencsénk lesz, újabb arad-i győzelmet könyvelhetünk el București-ben.

Megköszönjük az érdekes információkat és ellátogatunk a Mureș-clubba, ahol Machán Tibor evezős-bajnok, a klub kitűnő vendége dirigálja a dresszbe öltözött fiukat. A klub virágos udvarán levő kerti fotelekben vidáman diskuráló klubtagok figyelik az evezősök munkáját. Machán Tibor rézbarnára sült, szőke fiatalember, nevető kék szemekkel, tréningruhában éppen az egyik junior-evezősnek magyarázza a lapátmerítés magasabb titkait.

— Mi a véleménye az evezősökről?

Machán Tibor kicsit habozva néz a körülállókra, megcsóválta a fejét s aztán annyit mond:

— Jóformán még semmit sem láttam, a víz kicsi, az idő rövid, a versenyzők pedig nagyon elfoglalt emberek. A bucaresti-i verseny pedig hátráltatja a júliusi verseny előkészületeit. Azonban remélem, hogy a fiúk ambíciója segíteni fog és a rövid idő dacára is

Az Aradi Közlöny nyaralási akciója

Tiznapos kirándulás a Fekete-tengeren

Carmen Sylva pompás strandját élvezhetik utasaink rendkívül kedvezményes áron

A Fekete-tenger legkeresettebb fűrdőhelyére; Carmen Sylva-ra hirdetjük meg következő utazásunkat. Tiznapos nyaralásunk vasúti (gyorsvonat III. oszt.) költséggel, teljes ellátással és minden mellékköltséggel (kurtaxa, fürdő, borraivaló) együtt összesen csak 2750 lei.

Ez a társasutazásunk, melyet szintén a Napilapok Egyesült Utazási Osztálya bonyolít le, a legtökéletesebb kényelmet nyújtja utasainknak. A tengerpart melletti villalakásokból fűrdőruhában járhatnak ki a strandra s az egész napot kényelmes pihenésben tölthetik. Esti szórakozást a fürdő kaszinója és a különböző elegáns szórakozóhelyek nyújtanak.

Utazási osztályunk a legkényelmesebb elhelyezésről gondoskodott, amennyiben két utast helyez el egy nagy, kétágyas szobában. Az étkezés bőséges és rendkívül változatos. Reggelire kávé vagy tea, vaj és sütemény, dé-

ben és este háromfogásos menü.

10 napot pihenhet a legtökéletesebb kényelemben, a legkényesebb igényeket is kielégítő előzékeny kiszolgálás mellett. Kivánatra diétás étrendről is gondoskodunk. Megbizottunk állandóan rendelkezésre fog állani s gondoskodik arról, hogy utasaink igen kellemesen töltsék 10 nap emlékével térienek haza. Ezt a kényelmet és pihentető üdülést mindössze 2750 leiért nyújtjuk utasainknak.

Jelentkezés legkésőbb június 12-ig kiadóhivatalunknál.

Tiznapos nyaralásunk június 20-án veszi kezdetét s teljes 10 napon át fog tartani. Aradról való indulás és visszatérés pontos idejét és a részletes utiprogramot legközelebb közöljük.

Írásbeli érdeklődésre postabélyeg beküldése esetén azonnal válaszolunk.

Szabadlábra helyezték Totis Aliszt, a timisoara-i halálos autógázolás miatt őrizetbevett uriasszonyt

Jelentkezett egy arad-i asszony, aki az áldozat vadházastársa volt

Timisoara-ról jelentik: A vasárnapi halálos autógázolás ügyében a vizsgálat tovább folyik. Totis Alisz, akit a Bega-szanatórium-ból tegnap visszaszállítottak a rendőrségre, az éjszaka folyamán ismét fájdalmáról panaszkodott, reggel pedig nem tudott lábra állni. A rendőrség intézkedésére ma reggel 9 órakor Gutu Todor és Popescu Melius komiszárok autótaxiba emelték a beteg asszonyt és az ügyészségre hajtották. Az ügyészség bejáratánál a két rendőrkomiszár együttes erővel kiemelte a kocsiból a magával tehetetlen asszonyt és ölben vitték fel a főügyész előszobájába. Itt Totis Alisz görcsösen a rendőrök nyakába kapaszkodva, reszkető lábakkal vánszorgott a főügyész szobájába. A főügyész szobájából ezután átszállították Clusky Eugen vizsgálóbíróhoz. A vizsgálóbírónál másfél óra hosszat tartott Totis Alisz kihallgatása. Közben ismét rosszul lett, mire Vascan Dimitrie dr. törvényszéki orvosszakértő megvizsgálta és általános idegkimerülést állapított meg.

A kihallgatás után a vizsgálóbíró közölte az előszobában várakozó dr. Biró Jenővel, hogy feleségét szabadlábra helyezte. Biró dr. autón azonnal hazavitte feleségét.

Crisan Nicolae mérnök tegnap délben elköszintette hivatalos szakvéleményét, amelyet benyújtott az ügyészségnek. A szakértői vélemény megállapításai szerint az autó több alkatrésze törött volt. Crisan mérnök előtt vizsgázott egyébként évekkal ezelőtt Totis Alisz urvezetői minőségben és akkor a mérnök azt állapította meg, hogy hidegvérrel és alapos felkészültséggel tud autót vezetni. A mérnök egyébként annak a véleményének is kifejezést adott, hogy Totis Alisz nem lehetett olyan ittas állapotban, hogy ne lett volna ura a kormánykeréknek.

A halálos balesetnek most érdekes arad-i vonatkozása van. A rendőrségen ugyanis megjelent Csordás Mária arad-i asszony ügyvédje, dr. Friedmann Ignác kíséretében és elmondotta, hogy az áldozattal: Schwerin Ferencel négy évig közös háztartásban élt. Az asszony állítása szerint a szerencsétlenül járt rokkant ember néhány nap előtt Arad-ról jött át Timisoara-ra, hogy ott állást keressen mint éjjeli őr vagy kifizárus. Csordás Mária különben Schwerin János néven ismerte az áldozatot, akinek szerint egy másik asszonytól egy nyolc éves fia van. Ezt az asszonyt azonban közelebbről nem ismeri. A délutáni órákban

Kivégzik Lemencsukot,

a Wrangel-szigetek szovjet-tirannusát

Moszkvából jelentik: A legfelsőbb törvényszék halálra ítélte Lemencsuk tanárt, a Wrangel-szigetek sarkvidéki megfigyelő állomásának igazgatóját és Starcsev-et, a titkárát. Valóságos rémuralmat honosított meg ez a két ember a Wrangel-szigeteken és annak környékén. Két esztendőn keresztül nyomorgatta az eszkimókat, de az alája került orosz tudósokat is és réme lett ennek az egész környéknek. Volison dr., az egyik sarkvidéki meteorológiai állomás vezetője végül is megelégte a garázdálkodását és elhatározta, hogy a két embert feljelenti a szovjethatóságoknak. Amikor azonban Lemencsuk ezt megtudta, megbizta titkárát, hogy gyilkolja meg a meteorológiai intézet vezetőjét. Starcsev a gyilkosságot el is végezte, sőt úgy volt, hogy meggyilkolják Volison tanár feleségét is. Egy eszkimó azonban egy matróz utján bejelentette a történeteket a szovjethatóságoknak és így kerültek a bűnös emberek a bíróság elé.

Csordás Máriát elvezették a halottaskamrába, ahol

miután megtekintette a holttestet, kijelentette, hogy felismerte egykori vadházastársát.

Az asszony elmondotta még, hogy a baleset áldozata mint vándorló koldus tengette az életét. Schwerin sokszor hónapokig eltűnt és legutóbb egy hét előtt azzal távozott Arad-ról, hogy Timisoara-n jobb koldulási terep kínálkozik. Schwerin egyébként évekkal ezelőtt egyik arad-i gyárban vesztette el a balkariját. Tegnap délután jelentkezett két asszony, egyikük Checia-ról, a másik pedig Anina-ról érkezett és mindketten azt állítják, hogy huzamosabb ideig viszonyuk volt Schwerinrel. A helyzet ennek folytán egyre bonyolódik és Schwerin Ferenc körül valóságos rejtély szövődik.

Az áldozat személyazonosságát most már minden kétségen kívül megállapították, mert azonkívül, hogy Csordás Mária felismerte ruháit, többen jelentkeztek, akik szintén felismerték a hajnali gépkocsigázolás szerencsétlen áldozatát. Schwerin Ferenc ugyanis, amióta Timisoara-n tartózkodott, a Dorobantilor-uccai éjszakai menhely lakója volt, nappal pedig rendszerint az egyik második kerületi kocsmában tartózkodott. A kocsmá vendégei és a menhely lakói közül többen szintén felismerték az áldozatot. Dobos Károly, aki szombaton éjszaka Schwerin mellett aludt, elmondotta, hogy Schwerin már reggel öt órakor fölkel, mert ki akart menni a nemzeti-parasztpárt gyűlésére. Azt remélte ugyanis, hogy a gyűlésen sok idegen lesz és így sokat összekol-duulhat.

A legdivatosabb ruhák

méret után, vagy készen 2418

MOSKOVITZ uriszabónál.

Consum és Inlesnirea tagoknak 6 havi hiteltre.

Nagyszabású szőnyegcsempészetet lepleztek le Jugoszláviában

Diplomáciai pecsétek alatt csempészték be az árut az országba — Több külügyminisztériumi vezetőt kompromittáltak a lelepezések

Belgrádból jelentik: Nagyszabású csempészesi panama foglalkoztatja napok óta a belgrádi rendőrséget. A hatóságoknak ugyanis tudomására jutott, hogy ismert belgrádi egyének sok műtárgyat és értékes képet csempésznek ki külföldre és ugyanakkor nagyértékű perzsaszőnyegeket hoznak be. Ezeket a perzsaszőnyegeket úgy csomagolják, hogy diplomáciai küldeményeknek tüntetik fel őket és így nem adóztatják és nem vámolják azokat.

A csempészes régóta folyt és csak most pattant ki a dolog, még pedig úgy, hogy az egyik követség címére nagyobb láda érkezett és feltűnt, hogy ezért a ládáért nem az illető követség embere jelentkezett, hanem egy közismert belgrádi kereskedő. A rendőrség leigazoltatta az illetőt, majd felbontották a ládát, amely több gyönyörű szőnyeget tartalmazott.

A rendőrség letartóztatta Glück belgrádi régiségkereskedőt és egy másik belgrádi cég főnökét. Hir szerint a külügyminisztérium több magasrangú tisztviselője is bele van ke-

GOLEM

ünnepélyes díszelőadása
május 30. és június 1-én
a Nyári Szinkörben.

Makkai püspök lemondását tudomásul vették

Június 30-án lesz a püspökválasztó közgyűlés

Cluj-ról jelentik: Ismeretes, hogy Makkai Sándor dr. református püspök mintegy fél éve, egészségi okokból szabadságon van és már szabadságideje kezdetén kijelentette, hogyha egészségi állapota teljes mértékben helyre nem áll, lemond püspöki méltóságáról. Az orvosi kezelés ugyan sikeres volt. Makkai dr. lemondási szándéka azonban megszilárdult időközben, mert a püspöki tisztséggel járó nagy szellemi és fizikai megerőltetés miatt visszaeséstől kellett tartania. Mint ismeretes, Budapestre felutazott a beteg egyházfőhöz Vásárhelyi János püspökhelyettes, aki igyekezett dr. Makkait elhatározása megváltoztatására rávenni, kénytelen volt azonban tudomásul venni, hogy dr. Makkai püspök ragaszkodik a lemondáshoz és át is nyújtotta lemondólevelét.

A lemondólevelet Vásárhelyi püspökhelyettes betérjesztette az igazgató-tanácsához, amely meghajolt dr. Makkai püspök érveire előtt és lemondását tudomásul vette, egyben úgy határozott, hogy a püspökválasztó közgyűlést június 30-ra tűzi ki. Az egyházkerület papságának és világi tagjainak különben máris kialakult álláspontja abban az irányban, hogy Vásárhelyi János református lelkészre, az eddigi főjegyzőre bizzák dr. Makkai örökének betöltését. A mureş-megyei református egyházmege erre vonatkozólag már határozatot is hozott. Előreláthatólag Vásárhelyinek nem lesz ellenjelöltje. Amint Makkai dr. lemondási szándéka nyilvánosságra került, a debreceni református egyház vezető köreiből felmerült az az óhaj, hogy megnyerjék a debreceni egyetem teológiai karának egyik tanszékére.

verve a csempészes ügybe. Állítólag ezzel az ügygel áll összefüggésben az, hogy a napokban meglepetésszerűen nyugdíjazták Novakovicst, a külügyminisztérium sajtófőnökét és Bovi Alexandra címzetes követ, meghatalmazott minisztert.

CENTRAL 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

RUBY KELLER és DICK POWELL
Mindenki a fedélzetre!

Fiatalság, szépség, jókedv, derű, humor, ötlet,
zene, tánc.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor
Premier ma

Hires szeretők

Renate Müller, Dorothea Wieck, Ida Wüst, Michael Bohnen, Eugen Klöpfer, Hans Stüwe óriási ülmje.

Káprázatos kiállítás!
Tündéri fény és pompa!

SELECT 3 órákor itjusági előadás 13 lel
mérsékelt helyárral

A veszélyes csucs

Jön: A hegyek lánya. Nancy Browne.

URANIA

HOLNAP

PREMIER!

Stan és Bran: Rendőrök

HIREK

A »vörösruhás asszony« szexepilje

Anna Sage, a »vörösruhás nő« Amerikában semmiesetre sem lépett volna fel a moziban. Pedig Amerika igazán a nyilvánosság hazája és a dollár ma sem megvetendő. Anna Sage, az, aki elárulta Dillingert, »Amerika első számú közellenségét«, ahogyan nevezték. Dillinger, ez az emberi műveltség kivétel nélkül fenevad moziban volt éppen, amikor a »vörösruhás asszony« adatai nyomán a detektívek felismerték és szitává lötték. Ezt az épületes amerikai hősközlést utóbb meg is filmesítették, persze költött neveket. Anna Sage alatt azonban nagyon forró lett az amerikai talaj. Dillinger kétségtelenül a legelvetemültebb bűnöző volt, azonban Amerikában is értékelik az ugynevezett »zsiványbecsületet«. Dillingernek bizonyára voltak és vannak bosszuraszomjas egykori cinkosai. Ezért lett forró a »vörösruhás asszony« alatt a talaj Amerikában és ezért nem lépett volna fel ott a moziban.

Hazautazott Romániába és itt már megnőtt a hírszáma. A fővárosi lapokban oldalas és folytatásos rémregények számolnak be amerikai élményeiről, most pedig a »Capitala« című lap arról ír, hogy az egyik bucuresti-i mozi két hétre szóló szerződést kötött Anna Sage-val. Anna Sage nem tud ugyan sem táncolni, sem énekelni, van azonban egy nagy előnye: ő árulta el Dillingert. A mozi tulajdonos úgy vélte, hogy jó üzletet kötött. Anna Sage is. Hiszen Amerika távol van és a gangszterek olyan messze. A »vörösruhás asszony« táncolt volna. Valószínűleg nem táncol jobban, mint akármelyik más magafajta nő, ő azonban megszabadította Amerikát Dillingertől és ez különös varázst ad egy középkori nő egyéniségének. Minden nőnek másban rejlik a szexepilje. Anna Sage-nak a személyét körülvevő gangszterromantikában. Ez a gangszterromantika azonban nem a legkívánatosabb importcikk Romániában. Így vélte a belügyminiszter is, amely Anna Sage nyilvános szereplését nem engedélyezte. A »vörösruhás asszonynak« meg kell elégednie magánéletével, múltját tekintve, a jövőben is tág lehetőség vannak.

— ZIVATAROS, MELEG IDŐ. Gyenge lég-áramlás, egyes helyeken ismét záporosú és zivatar. A meleg tovább tart.

— Megnyílt a Balkán-államok tengerészeti konferenciája. Isztambulból jelentik: Tegnap kezdődött meg Isztambulban a Balkán-államok tengerészeti konferenciája, amelyen Románia, Görögország, Jugoszlávia és Törökország képviselői jelentek meg. A tengerészeti konferencia napirendjén a Balkán-államok tengeri együttműködéséről tanácskoznak.

— Párisba helyezték a bucuresti-i pápai nunciust. Rómából jelentik: A bucuresti-i pápai nunciust: Monsignore Valerio Valerit párisi nunciussá nevezték ki a kardinális elölépett Luigi Madrone helyére.

— Uira meghalt egy görög miniszter. Athénből jelentik: Lakotir volt görög munkügyi minisztert holtan találták lakásán. Halálának okát eddig nem tudták megállapítani. Görögországban azonban nagy nyugtalanságot keltett a dolog, mert különösnek találják, hogy a volt miniszterek egymásután halnak meg kideríthetetlen módon.

— Felgyógyult dr. Coțoiu Romul. Beszámoltunk arról, hogy dr. Coțoiu Romul sávárson-i kórhos, dr. Coțoiu Romulus, Arad- város átmeneti bizottsági elnökének köztisztviselője és közszeretben álló fivére az elmúlt napokban megbetegedett és ezért beszállították az arad-i állami kórházba. Dr. Coțoiu Romul azóta teljesen meggyógyult és ezért barátainak és ismerőseinek őszinte öröme a kórházat elhagyhatta.

— A magyar kultuszminiszter berlini tárgyalásai. Berlinből jelentik: Homan Bálint magyar kultuszminiszter ma megbeszélést folytatott Rust birodalmi nevelésügyi miniszterrel a magzófényképek és művészek kicserélésére vonatkozóan. A tanácskozások, amelyeken Göbbels propagandaügyi miniszter is részt vett, lezárultak és most már csak az egyezmény aláírása van hátra. Az egyezmény megállapodást foglal magában az egyetemi tanárokat, tanársegédek, valamint középiskolai diákok tudományos művek és jelentések kicserélésére és művészeti kiállítások előmozdítására. Délben Homan Bálint Göring porosz miniszterelnöknel, délután pedig Hitler vezérkancellárnál jelent meg kiállításon.

— Zeletzky kegyelmet kap, Dumitrescu nem. Bucuresti-ből jelentik: A »Tempo« legutóbbi száma arról számol be, hogy Zeletzky még június 8-a előtt kegyelmet kap. A legfelsőbb hadbíróság tegnap reggel összeült, hogy Dumitrescu tábornok fellebbezési ügyében döntsön. Az ügyész azt javasolta, hogy a tábornok fellebbezési kérvényét utasítsák vissza. A hadbíróság így is döntött és értesítette a brasov-i fogházban levő Dumitrescu tábornokot, hogy ítélete végleges marad.

— Elégtételt kapott Lehár Ferenc. Bécsből jelentik: Az országos törvényszék ma tárgyalta azt a becsületsértési pert, amelyet Lehár Ferenc, a világhírű zeneszerző indított Lanik Laval asszony, osztrák író ellen. Mint ismeretes, az író az azt a vádat hangoztatta, hogy a »Giuditta« című operett szövegkönyve az ő művével azonos, így tehát azt plagizálták. Glossy udvari tanácsos, szakértő a mai tárgyaláson kijelentette, hogy ez a vád nem állja meg a helyét. A törvényszék az írónt becsületsértésért 600 schilling pénzbüntetésre, nem fizetés esetén pedig három heti elzárásra ítélte. Ugy a vád, mint a védelem képviselője az ítélet ellen fellebbezett.

Barabás Béla emlékezete

Május 28-án, csütörtökön este néhai Barabás Béla halálának évfordulóján az arad-megyei Magyar Párt vezetősége, élén dr. Parecz Béla elnökkel kizárólagos a felsőtemetőbe. Este 7 órakor a párttagozat elnöke kegyeletteljes emlékbeszéd kíséretében helyezi el Barabás Béla sírján a párt örökzöld koszorúját. A párt vezetősége ezután kéri fel mindazokat, akik ezen a tiszteletadáson részt venni óhajtának, hogy a fenti időben és helyen minél számosabban jelenjenek meg.

— Arad-i urileány súlyos operációja. Az arad-i társaságok figyelmébe ösztönözve aggodalommal és érdeklődéssel fordul egy fiatal arad-i urileány: Berger Lulu betegyára felé. A közismert urileány, Berger Sándornak, a »Lusztig és Berger« cég beltagjának leánya, akinek kivételes táncművészetében az arad-i közönség nem egyszer gyönyörködött, nemrégiben középfültygyulladásban megbetegedett. A betegség rosszindulatúan elfajult, úgy, hogy az orvosok megállapítása szerint egyoldalú koponyalékelés vált szükségessé. A koponyalékelési műtétet dr. Róna Jenő végezte dr. Frint Sándor jelenlétében. A műtét jól sikerült, de a betegség természetére való tekintettel, természetesen még napok kellene ahhoz, amíg Berger Lulu teljesen a műtét utáni napok átmeneti következményein. A fiatal urileánynak egyelőre nyugalomra van szüksége és ezért a nagyszámu barátok, aggodó ismerősök látogatását, érdeklődését és jókívánságait Berger Lulu szülei fogadták.

— Aga khán lova nyerte az epsomi derbyt. Londonból jelentik: Óriási közönség jelenlétében futották le ma délután az epsomi derbyt. A legnagyobb angol díjat Aga Khannak, az indiai muzulmánok vezérének Mahmud nevű lova nyerte. A második helyezést ugyancsak Aga Khanak Tajakbar nevű lova volt.

— Sokáig emlékezetes marad a táncművészet hívei számára a »Boszorkánytánc« nagykonvenciója mesteri mozdulatbeszéde és az a tizenkét színes, művészi solo- és csoporttánc, amelyek a Pataki iskola pünkösdi hétfő délutáni szenzációs tánckoncertjén kerülnek bemutatásra a színházban. Jegyek a színháznál.

»Egyperces detektívregény«

A DETEKTIV: ... No és hol a hulla. ?
Ki telefonálta, hogy itt egy bizonyos Schuber urat gyilkolnak ... ?

Fredeti közlemény

8 év után gyógyultam meg gyomor és bélbajomból. Azt hittem, hogy belegségem gyógyíthatatlan és ma...

— folytatta, vastag belem miatt szenvedtem gyomorbaj, álmatlanság és emésztési nehézségekben. Ezekelőt azt hittem, hogy gyógyíthatatlan a betegsége, el voltam keseredve, amidőn arra gondoltam, hogy az ünnepek itt vannak és nekem 10 napig kell majd otthon az ágyban feküdnöm. Végre elhatároztam, hogy venni fogok a csodálatos Gastro D.-ből. Ennek köszönöm azt, hogy ma teljesen meggyógyultam. annak dacára, hogy csak egy üveggel használtam eddig. 8 évi betegség után nem bírom elhinni, hogy én voltam az, aki ezt az időt átszenvedte. Hálás vagyok, hogy az újság révén tudatták velem a Gastro D. létezését, mert nem tudtam volna máskülönben a csodaszer létezéséről.

Tiszta szívemből köszönöm Császár E. gyógyszerárnak, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Popa D.-né, Bucuresti,
Str. Bogdănescu No. 33.

Kísérje figyelemmel az ezután közlendő közönléseket.

A négus a szinpadon

A négus, az évezredek abesszin trón elűzőt császára, Salamon király és Sába királynője leszármazottja sem kerülhetett el bukása után a civilizált fehér világ üldözését. Más korokban a történelem tragikus hőseiről époszokat és énekeket irtak, személyüket legenda vette körül, ez a kor azonban az üzletkora és talán természetes is, hogy a négus a legendák helyett most üzleti ajánlatok középpontjába került.

Néhány nappal ezelőtt egy amerikai impreszarió arra tett ajánlatot a négusnak, hogy szinte fantasztikus honoráriumért revüben lépjen fel. Röviddel a fenti ajánlat után megérkezett a második is. Texasban ugyanis javában készülnek nek a három év múlva, 1939-ben megtartandó centennárius világkiállításra. John McMahon, a rendezőbizottság vezetője, minden eszközt megragad arra, hogy felhívja a világ figyelmét a kiállításra, amely Texasnak az Egyesült Államokhoz való csatlakozásának századik évfordulóját ünnepli. John McMahon pillanatnyilag a legjobb reklámnak a négust tartja és ezért azonnal kábelezett Jeruzsáleembe és ajánlatot tett Hailé Szelassziának, hogy havi tizezer dollárt fizet neki, ha hajlandó a reklámfőnök szerepét elvállalni.

A tragikumba így tehát ezekkel az ajánlatokkal némi kómikum is vegyült. Vagy talán ez a kómikum nem is annyira kómikus és csak betetőzése a tragédiának.

— Miskolci urileány tragédiája Budapesten. Budapestről jelentik: Göller Margit miskolci urileány, aki édesanyjával együtt gyógykezelését végezt Budapesten, rokonai Dohány-uca 91. számú ház harmadik emeleti lakásáról az udvarra vetette magát és szörnyet halt. Valószínűnek látszik, hogy az urileány öngyilkosságát idegrohamában követte el.

— Motorkerékpáros tömegszerencsétlenség Budapesten. Budapestről jelentik: A Dohány-uca sarkán Csepreghy Gyula oldaluléses motorkerékpárja összeütközött Bologa Elemér motorkerékpárjával. Csepreghy oldaluléses motorkerékpárja az összeütközés következtében a járdára szaladt, ahol akkor éppen árvaházi növendékek haladtak. Négy gyermeket a motorkerékpár elütött és ezeket súlyos állapotban szállították a kórházba.

— Izületi csuznál és Ischiásnál. neuralgikus és arthritikus fájdalmaknál egy pohár természetes »Ferenc József« keserűviz, reggel éhgyomorral bevéve, gyorsan elmozdítja a gyomor és a belek működését s igen könnyű, lágy székleletet, jó emésztést és kellemes közérzetet biztosít. Orvosi vélemények egyöntetien dicsérik a Ferenc József viz rendkívül enyhe és jótéteves hatását vese-, hólyag-, prostata- és végbélbajoknál, továbbá sérvben szenvedőknel is.

— Kinal csempészek merész kalandja. Tientsinből jelentik: Az elmúlt éjelen 150 csempész 2 nyílt pályán megállásra kényszerítette a Pukov felé haladó gyorsvonatot és az egyik harmadosztályú kocsiból erőszakkal kitűzve az utasokat, oda selyemárut helyeztek el. A kiűzött utasok értesítették a vasuti őrséget, amely a vonatot később feltartóztatta és a csempészeket elűzte.

Jön! OTTO WALLBURG a WIENER KAMMERSPIELE teljes együttesével személyesen június 5-én a Nyári Színházban.

Elindult első útjára a „Queen Mary“

Nagyszabású ünnepségek a világ legnagyobb hajókolosszusának indulásánál

Londonból jelentik: Ünnepléses külsőségek között indult el ma első útjára a világ legnagyobb hajója: a „Queen Mary“. Még a Derby-napot is elhomályosította az a jelkesedés, amellyel az angol közönség a 81 ezer tonnás „Queen Mary“ első útját kísérte. Anglia ugyanis azt reméli, hogy a „Queen Mary“-nek sikerül visszahódítani az Atlanti Óceán kék szallagját. Southampton szállodái zsufolásig megteltek már napokkal ezelőtt és a Déli vasút hat külön vonata érkezik meg a hajó utasai, tizennyolc kiránduló vonat pedig az érdeklődő közönséget hozta magával. Több, mint egy negyedmillió néző várta a „Queen Mary“ indulását, amely felejthetetlen látványt nyújtott. A hajó kapitánya, Sir Edgar Britton kijelentette, hogy a hajó előreláthatólag **hétfőn érkezik meg New-Yorkba.**

Hat vontató hajó vontatta ki a Queen Mary-t a southamptoni díszes öbölből az ott horgonyzó összes angol hajók szirénáinak bugása közben. A plymouth-i haditengerész zenekar indulót játszott, a repülőgépek bukórepülést végeztek és a negydmilliónyi közönség éljenzése mellett indult el az angol tengerészet büszkesége első útjára.

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 20.38, London 15.42 és egynegyed, Newyork 309.62 és fél, Milánó 24.35, Amszterdam 209.12 és fél, Berlin 124.55, Prága 12.81, Varsó 58, Belgrád 7.00, București 2.50.

— A **București-i rádió nemzetközi műsoradása.** A nemzetközi műsorcsere keretében szerda este tíz órai kezdettel a București-i stúdió műsorát közvetítették az európai leadóállomások. A közvetítésben a következő országok rádiói vettek részt: Ausztria, Belgium, Csehszlovákia, Magyarország, Dánia, Svájc, Finnország, Franciaország, Németország, Olaszország, Jugoszlávia, Lettország, Norvégia, Lengyelország, Spanyolország és Svédország. Az Európa-műsor keretében a rádió zenekara Alfred Alexandrescu kitérő vezénylete mellett Dragol Sabin, Brediceanu Tiberiu, Kiriac, Andreescu-Skeletti, Brailoiu műveit és befejezésül George Enescu I. Román Rapszódiaját játszotta. A népdalokat Aurel Alexandrescu énekelte.

— **Borzalmas földrengés Indiában.** Kalkuttából jelentik: Patna környékén borzalmas földrengés pusztított. Egy rövid távirati jelentés szerint Patna város lakossága fejvesztetten menekült el és minden vagyonukat visszahagyták. Eddig még nem lehet tudni, hogy a földrengésnek hány halálos áldozata van.

— **AZ ARAD-I FELSŐ KERESKEDELMI Iskola** 1926. évben végzett növendékei május 31-én, pünkösd vasárnapján tartják 10 éves érettségi találkozójukat az iskola dísztermében.

— **Nagy vihar dühöngött Budapesten.** Budapestről jelentik: A magyar fővárosban este közép-európai idő szerint 9 és 12 óra között páratlan erejű vihar tombolt, amely a telefonhálózat működését órákig megbénította. A budapesti stúdió szintén kényszerű viharzünetet tartott. A vihar, amely felhőszakadással párosult, rengeteg kisebb-jelentőségű kárt okozott.

— **Sztrájk-mozgalmak a francia nagyvárosban.** Párisból jelentik: A sztrájkmozgalmak a Boulogne sur Seine-ben lévő, Farman repülőgépgyár üzemre, valamint a Lavalette üzemekre is áttértek. Az Information Financiere úgy tudja, hogy a párisvidéki üzemeken kívül más helyeken is sztrájkok törtek ki. Így Anchelben a bányamunkások szüntették be a munkát, később pedig Neuilly-ben és Barithaut-ban szintén leállt a munka. Pénteken a párisi építőmunkások értekezletet tartanak, hogy a kollektív szerződés érdekében megindítandó tömegmozgalmat megbeszéljék. A sztrájkok ügyét a munkaadók és a munkások a munkaügyi minisztérium elé terjesztették, amely élénk figyelemmel kíséri az eseményeket, de egyelőre még nem lépett közbe.

— **Lakodalom három napig.** A napokban tartotta Adea község volt bírójának, Hadi Ferencnek Juliska nevű leánya esküvőjét Molnár Andorral. A lakodalmon, amely 3 napig tartott, 500 főnyi vendégsereg vett részt, de ott evett-ivott az egész falu. A lakodalmon 500 liter bort, 3 hordó sör, 300 tyukot, 50 libát, 20 birkát, 1 borjút, 120 tortát, megszámlálhatatlan mennyiségű tésztát és süteményt fogyasztott a hatalmas vendégsereg.

— A nyelvvizsga eltörlését követelik a timisoara-i vasuti munkások. Timisoara-ról jelentik: A timisoara-i vasuti munkások gyűlést tartottak, amelyen több mint ezer munkás vett részt. A gyűlés végén határozati javaslatot fogadtak el, a melyben tiltakoznak a tervezett bércsökkenések ellen, követelik a kényszerszabadságolások megszüntetését, az összes munkások véglegesítését, a nyelvvizsga eltörlését és mindazok visszavételét, akiket a vizsga folytán bocsájtottak el. A határozati javaslatot, amelyben még számos anyagi természetű követelés van, a vasuti vezérigazgatóság elé terjesztik.

— **Pünkösdi zene a minoriták templomában.** I. nap, pünkösd vasárnap: Gruber: Missa solemnis C-moll. Goller: Offertórium: „Com firma hoc Deus“. II. nap, pünkösd hétfő: Plicka: Nagymise F-dur. Goller: Offertórium: „Intonuit de coelo Dominus“. Karmester: Müttermilller József. Organista: Kaletzky Vilma zenetanárnő.

— **Meghalt Berlinben a barcelonai magyar konzul.** Budapestről jelentik, hogy Ruttkay Guido volt barcelonai magyar konzul, aki üzleti ügyekben Berlinben tartózkodott és onnan Londonba akart utazni, hirtelen megbetegedett és tüdőgyulladás következtében meghalt.

— **SLAVIA-SPARTA: 4:2 (2:1).** Prágából jelentik: Szerdán bonyolították le a Slavia-pályán 25.000 főnyi hétköznapi rekordközönség előtt a prágai örök-derbyt, a Sparta-Slavia hazajárási mérkőzést, amely a Slavia 4:2 (2:1) arányu győzelmével végződött.

Cuza „halhatatlansága“

Tegnap délután ülést tartott a Rómán Akadémia. Az ülésen Al. Lepedatu kultuszminiszter elnökölt és Th. Capidon professzor, akit az elmúlt évben vettek fel az akadémia tagjai sorába, ezúttal mondotta el első beszédét. Az Akadémia tagjai ezután szavazásra vonultak vissza. A szavazásnak azt kellett eldöntenie, hogy A. C. Cuzát fölveszik-e az akadémia tagjai sorába, vagy sem. A szavazás meghozta A. C. Cuzának a „halhatatlanságot“, mert fölvezték az akadémia tagjai sorába. Így került be végre az agg fajvédő-vezér halhatatlansági jelleggel a történelmi szakosztályba.

— **Gyermek-paradicsom a Königstorfer-cukrászdában.** Tegnap délután háromnegyed ötkor kedves látványban volt részük a Bulev. Regina Maria járókelőinek. A Königstorfer-cukrászda a „gyermekhétre“ való tekintettel 34 szegénysorsu iskolásleánykát vendéglélt meg a cukrászda terraszán. Fagyaltot és süteményt szolgáltak fel a gyermekeknek, akik örömtől sugárzó arccal fogyasztották el az édességeket. A gyermekeket dr. Memete Dumitriuné, a Princepele Mircea gyermekvédő egyesület elnöknője írta össze s így a jövő hét szerdájáig közel 300 gyermeket vendéglélt meg a Königstorfer-cukrászda követésemelő nagylelkűséggel.

Ingyen kap től liter bort,

ha öt litert vásárol. Maderat-i, Paulis-i fehér és vörös borokból, asszu, ürmös és mustból

MESSER BOPINCE,

Str. Stroiescu 7. Telefon 410. 2434

— **Órlási árvizek Középászlában.** Moszkvából jelentik: Középászlában a Sir Darja folyón vízének áradása következtében rendkívül súlyos helyzet állott elő. A folyam mellett fekvő falvak lakossága emelkedett. Az Anu Darja vize is kiöntéssel fenyeget. Aserbeidjan kormányzóságban valamennyi mélyebben fekvő út és sokezer hold föld víz alatt áll.

— **Timisoara-n elhunyt arad-i nyugdíjas.** A polgármesteri hivatal ma rövid értesítést kapott Timisoara-ról, amely szerint ott hirtelen meghalt Szentpéteri Lajos volt CFR-nyugdíjas, aki Arad-on a Str. Tribunal Axente 21. szám alatt lakott. Elhalálása e hó 25-én következett be. A polgármester ezúton hívja fel az elhunyt hozzátartozóit, hogy a temetésre menjenek át Timisoara-ra.

— **Az „Erdélyi Futár“.** Szögvényi Kiss Endre hetilapja szenzációs tartalommal jelent meg és kapható az összes újság-kioszkokban.

— **Az arcórt elcsúfító számos tisztátalanság,** mint gyulladásozó pirosságok, porszenések és pattanások, amelyek elégtelen emésztés következtében támadnak, a természetadta „Ferenc József“ keserűviz használata által — reggelenként 1/2 pohárral — rövidesen eltűnnek. Az orvosok ajánlják.

Egyperces detektívregény

15.

A bevált jóslat

Egy nagy vegylyár igazgatója minden reggel félnyolckor — tisztviselőit megelőzően — megy be a hivatalába. Az igazgató a környéken lakik, ahonnan vonaton jön be a fővárosba. Pontosan abban a percben, amikor leül az íróasztalához, jelentkezik nála az éjjeli őr, aki ezzel jelezi be felelősségteljes szolgálatát. Az éjjeli őr ezután hazamegy aludni és csak este 8 órakor jelentkezik újra. Egy napon az éjjeli őr, mielőtt eltávozott volna, izgatottan ezt mondta az igazgatónak:

— Igazgató ur, kérem, ugyebár ma délután is a félötös vonattal tetszik hazamenni?

— Igen, mint mindennap.

— Igazgató ur, kérem, az Istenért, ne tessenék ma a félötös vonattal utazni. Nagyon rossz előérzetem van, azt álmodtam az éjjel, hogy a félötös vonattal valami baj fog történni. Husz éve vagyok a vállalatnál, tessék meghallgatni egy öregember tanácsát. Gondoljon a nagyságos asszonyra és a gyönyörű két gyerekére..

Az igazgató mosolyog az éjjeli őr beszédére, és felvilágosodott, művelt ur csak nem hallgat egy babonás ember fecsegésére. De délután, mikor kimegy a pályaudvarra, hogy felüljön a félötös vonatra, eszébe jut a reggeli furcsaság, valami hideg szalad át a gerincén, a utolsó pillanatban meggondolva a dolgot, nem száll fel a vonatra. Beül egy kávéházba és csak a félhatos vonattal utazik haza. A vonat nem indul el, nagy fejetlenség és rémület van a pályaudvaron, mindenki lőt-lut, telefonál, kiabál. Nagy szerencsétlenség történt. A félötös vonat, amelyen az igazgatónak utaznia kellett volna, összeütközött egy tehervonattal és romhalmazz az egész pályatest. Negyven halott és számtalan sebesült!

Másnap az igazgató behívja az éjjeli ört:

— Itt van magának egy ötezer leies csekk — mondja — ezt azért kapja, mert megmentette az életemet. És itt ez a levél arról, hogy azonnali hatállyal elbocsátottuk.

Miért csapta el az igazgató élete megmentőjét?

???

Megfejtése az Aradi Közlöny vasárnapi számában!

Vasárnapi számunkban közöljük egyébként első ízben „Egyperces detektívregény“-pályázatunk

helyes megjelölnek helyezési névsorát,

amelynek minden egyes résztvevője népszerű szellemi sport-pályázatunknak megállapíthatja, hogy milyen helyezést ért el. A helyes megjelölők között az alábbi ajándék-díjakat sorsoljuk ki:

„Egyperces detektívregény“-pályázatunk pályadíjai:

1. HATSZEMÉLYES MODERN FEKETEÁVÉS ÜVEGSZERVIZ: Szabó Albert üveg- és porcellánáruházából.
2. EGY KITÜNŐ FÉNYKÉPEZŐGÉP: Kelly Zsigmond szaküzletéből (Str. Alexandri).
3. ÖT ÜVEG PRIMA-FAJBOR: Messer Frigyes borpincéjéből.
4. KOMPLETT SZAPPAN- ÉS PUDER-KÉSZLET: a „Beader“-illatszergyárból.
5. Egy üveg VILÁGHIRŰ ZWACK-LIKÖR.
6. ÖT ÜVEG ELSŐRENDŰ FAJBOR: Messer Frigyes borpincészetéből.
7. HOLLANDI RENDSZERŰ MODERN PATÉNTCERUZA: az Aradi Közlöny ajándéka.
8. PARFÖM-ARRANGEMENT: a „D'or“ illatszertár (Str. Eminescu) ajándéka.
9. EGY ÉRTEKES KÖNYV: az Aradi Közlöny könyvajándéka.
10. EGY ÉRDEKES MODERN REGÉNY: az Aradi Közlöny könyvajándéka.

A timișoara-i Központi Bank Menetjegy-irodája június hó 7. és 8-án **BAILE HERCULANE**-ra

társaskirándulást rendez
Részvételi-díj: 910.— Lei.
Prospektus:

Sándor Menetjegyirodában
Arad, Bulev. Regina Maria No. 10. 2459

= A TURISZTIKAI ILLETÉKEK FELEMELÉSÉNEK VALÓTLAN HÍRÉVEL VISSZAÉLÉSEKET AKARTAK ELKÖVETNI. București-ből jelentik: Az Országos Turisztikai Hivatal az alábbi feltűnésteltető figyelmeztetést hozta nyilvánosságra a közönség tájékoztatása végett: Tudomásunkra jutott, hogy az ország különböző vidékein olyan híreket terjesztenek, amely szerint a turisztikai hivatal számára bevezetett illetékeket emelni fogjuk. Ezek a valótlan állítások alkalmasak arra, hogy ártsanak fejlődő turizmusunknak és ezért szükségesnek tartjuk hangsúlyozni, hogy sem a régi taksák felemelését, sem új illetékek bevezetését nem tervezzük. Aki ezekről beszél, az visszaélést akar elkövetni és kérjük a közönséget, hogy az ilyen eseteket azonnal jelentse be a turisztikai hivatalnak, amelynek címe: București, Cal. Victoriei 88.

— Arad-megyei munkanélküliek Brasov-ban. A brasov-megyei prefektúra 182. számú átiratában értesítette Arad-megye vezetőségét, hogy az utóbbi időben egyre több arad-megyei származású munkás jelentkezik hazautazási segélyért. Ezek a munkások abban a hiszemben utaztak Brasovba, hogy ott elhelyezkedést találhatnak. A brasov-i prefektus közlése szerint újabb munkásfelvételekre nem kerülhet sor és így ajánlatos, hogy itteni hatóságaink erről tájékoztassák a munkakeresőket, mert Brasov-megye segélyalapjai kimerültek már az arad-megyei munkakeresők hazautaztatásában. Dr. Bejan Romulus alispán 13047. számú rendeletében értesítette erről a megyei közigazgatási szerveket, utasítva őket, hogy adják közhírré a brasov-i helyzetet a megye városaiban és községeiben.

— Magyar Ima képképzőművészeti kiállítás. A Magyar Ima képképzőművészeti kiállítás június 30-án nyílik meg a Kultúrpalota kistermében. Megtekinthető d. e. 11—1-ig, d. u. 3—8-ig.

Vendéglőben

— Mondja pincér, miért olyan zavaros ez a bor?

— Ó kérem, nem a bor zavaros, hanem a pohár piszkos...

— Jégeső Covasint-on. Szerdán a déli órákban Covasint község felett eső vonult végig, amelyet gyengébb jégeső követett. A jég mindössze az egyik domboldalt érte és csak a szőlő leveleiben okozott jelentéktelenebb kárt. A leveleket a gazdáknak permetezniük kell, ami által a jéggel vert levelek ismét felélednek. A délután folyamán nagyobb podgoria-i jégverésről terjedtek el hírek, ezek azonban tulzoltak voltak.

— AMEFA turista-estély. Az AMEFA turista szakosztálya menedékház felépítését határozta el, amely még ez év augusztus vagy szeptember háyában elkészül. E célból folyó hó 31-én, pünkösd vasárnapján tartja meg első nagyszabású „Tiroli-estélyt”, melyen a turisták tiroli zene együttese is bemutatkozik különlegesen szép tiroli dalokkal és zeneszámokkal. Az estély az Iparos Otthon disz. termében és kerthelyiségében lesz megtartva este 9 órai kezdettel.

— Carmen Sylva—Movila Tekirghiol. Az összes tengerifürdők között, melyek a Fekete-tengeren fekszenek, a Carmen Sylva mutatott fel eddig legnagyobb fellendülést. Az uccák, parkok egészen modern módon lettek rendbehozva és portalanítva. Mint az előző években, úgy ebben az évben is nagyon sok villa épült és a tó mellett, a „Debarcader”-nél egy teljesen modern vendéglőt építettek fel. Csehszlovákiából, Jugoszláviából már eddig is sokezer fűrdővendég jelentkezett, úgy, hogy az ideai fűrdőszekzon rekordot fog elérni. A „Movila” szálloda teljesen át van renoválva, folyóvizével, szobáival, képzett személyzetével, mely több nyelvet beszél, vezetőserepet fog látszani az ideai szezonban.

— Ma az alant gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

VOJTEK: Bulevardul Regina Maria.

DANCIU: Piata Mihai Viteazul.

BERNÁT: Längă Gară (vasutállomásnál)

Töltőtollak

CSASZÁR,
Str. V. Goldis 1.
Select-mozi mel-
lett. Telefon 398.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Részletek a román-magyar fizetési egyezményből

A két kormány a pengő és a lei szabadforgalmát semmiféle intézkedéssel nem akadályozza meg

A Magyarországra szállított és a Romániába importált magyar árucikkek fizetésének feltételei

Az új román-magyar fizetési egyezmény már április 4-ikén életbelépett ugyan, de annak végrehajtására vonatkozóan a Banca Națională végrehajtási utasítása még nem érkezett meg Arad-ra. București-i jelentés szerint a Jegybank a végrehajtási utasítást a közeli napokban küldi meg fiókjaihoz és az autorizált pénzügyintézetekhez. Tekintettel arra, hogy az egyezmény számos fontos, az itteni exportöröket és importöröket közelről érintő intézkedést tartalmaz, az alábbiakban ismertetjük annak lényeges részeit:

Az egyezmény értelmében minden Magyarországra kiszállított román áru F. O. B., vagy határparitásban szállított ellenértéke — a fizetési egyezmény 4. és 5. cikkében érintett hányadok kivételével — esedékességkor

a Banca Naționalănak a megbízott magyar pénzügyintézeteknél vezetett gyűjtőszámlára fizetendő le pengőben a román exportör javára.

A gyűjtőszámlákon jóváírt összegek a Romániába importált magyar áruk ellenértékének kiegyenlítésére szolgálnak. A megbízott magyar pénzügyintézetek naponként értesíteni fogják a Banca Națională-t a gyűjtőszámlán teljesített fizetésekről. A Banca Națională az itteni exportöröket késedelem nélkül értesíteni fogja a javukra történt pengőfizetésekről. A román exportörök kötelesek pengőköveteléseiket a lefizetéstől számított három hónapon belül valamelyik jogosított román pénzügyintézet közbenjöttével olyan magyar exportöröknek eladni, akiknek Romániába történt áruszállításokból kifolyólag lekövetelésük áll fenn. A jogosított román pénzügyintézetek az eladott pengőösszegekről értesíteni fogják a Banca Națională-t, hogy ez utóbbi a megbízott magyar pénzügyintézeteknél vezetett gyűjtőszámlák terhére a megfelelő összegeket a magyar exportörök rendelkezésére bocsáthassa.

Minden Romániába importált magyar áru F. O. B., vagy határparitásban számított ellenértéke a magyar exportörök javára lei-ben a megbízott magyar pénzügyintézeteknek a jogosított román pénzügyintézeteknél vezetett számláira fizetendő le. A magyar exportörök kötelesek ezeket a lei-összegeket a lefizetéstől számított három hónapon belül a megbízott magyar pénzügyintézetek közbenjöttével olyan román exportöröknek eladni, akiknek Magyarországra történt áruszállításból kifolyólag pengőkövetelésük áll fenn.

A fizetési egyezmény negyedik cikke arról intézkedik, hogy a Magyarországra kiszállított román áruk ellenértékének 15 százaléka — kivéve az ásványolajtermékeket — a magyar importör által a Banca Națională-nak a megbízott magyar pénzügyintézeteknél vezetett kamatozó „külön számlájára” fizetendő le. A 15 százalékos hányad a Banca Națională által 15 napos előzetes értesítés mellett 25 százalékra emelhető fel. Az ötödik cikk intézkedése értelmében a megbízott magyar pénzügyintézetek naponta értesítik a Banca Națională-t a „külön számlá”-kon javára történt lefizetésekről. A Banca Națională ezeknek az értesítéseknek vétele után a román exportöröknek a megfelelő lei-összegeket ki fogja fizetni. Az alkalmazandó átszámítási árfolyamot a Banca Națională előzetesen megállapítja és közlésezi avégből, hogy a kereskedők árajánlatai részére megfelelő számítású alap biztosítható.

A hetedik cikk többek között megemlíti

azt is, hogy a külön számlákon rendelkezésre álló összegeket a Banca Națională az utazóközönség és a magyar fűrdőhelyeket látogató személyek javára történő fizetésekre, gyógykezelési költségekre és más személyi igénylésekre (nyugdíjakra) használhatja fel.

A tizedik cikk intézkedik arról, hogy a két kormány a pengő, illetőleg a lei szabad értékesítését semmiféle intézkedéssel nem fogja megakadályozni és különösen nem kontingentálási rendszabályokkal, vagy más, a kereskedelempolitika körébe tartozó eszközökkel.

Kivételt képeznek a két Nemzeti Bank által gyakorlandó ellenőrzéssel kapcsolatos intézkedések.

A fenti fizetési egyezmény addig marad érvényben, amíg azt a két szerződő fél egyike 30 napos előzetes értesítés mellett fel nem mondja.

Igy tehát az 1936. április hó 4-ikén aláírt egyezmény szerint az eddigi magánkompenzációs rendszer helyébe a román, illetve magyar exportból származó követeléseknek az erre jogosított román, illetve magyar pénzügyintézetek közbenjöttével történő értékesítése lép. Az áruforgalomból származó lei-, illetve pengő-tételek értékesítése a kereslet és kínálat szerint kialakuló árfolyamon (felár mellett) fog történni.

A kis- és középmalmok panaszkodnak a négyféle ellenőrzés ellen

Amióta a lisztre is bevezették a fogyasztási adókat, azóta különösen a kis- és középmalmok állandóan nehezményezik, hogy négyféle állandó ellenőrzés alatt állanak és a kontrollorok folytonos látogatása akadályozza a munkát a malmokban. Ezek a panaszok most újból elhangzottak a banai kis- és középmalmok szövetségének tegnapi tartott évi közgyűlésén, amelyen több arad-környéki malmtulajdonos is megjelent. A közgyűlésen felolvasott titkári jelentés beszámolt arról, hogy a pénzügyminisztérium a lisztre kivetett illetékek évi általános összegét az eddiginek kétszeresére emelte fel. Azután előterjesztették a legfelsőbb fórumok számára készített és már benyújtott emlékiratot, amelyben a malomipar működésének felszabadítását kérik. Ha azonban a csoportokba való beosztás mégis megmaradna, úgy minden malomnak joga legyen megállapítani, hogy melyik csoportban akar működni. Végül az összes érvényben lévő illetékek egyesítését kérik, mert csak így kerülhető el az, hogy négy minisztérium megbízottjainak ellenőrzése alatt működjenek, ami rájuk nézve nagyon terhes.

= HUNEDOARA-MEGYE KÖZPONTI HIVATALI PALOTÁJANAK ÉPÍTÉSÉRE 6 MILLIÓ LEI KÖLCSÖNT KAP KÉT, NAGYJÖVEDELMŰ VÁLLALATTÓL. Deva-ról jelentik: A vármegye mellett háromemeletes új palota építését kezdték meg tavaly. A diszes épület, amelyben a pénzügyi, rendőrségi, szolgabiroisági, mértékhatóságok, erdőszeti és más állami hivatalok kapnak helyet, már félig elkészült abból a nyolc millió leies kölcsönből, amelyet a vármegye az államtól kapott. Mivel ezt az összeget már beépítették, a vármegye vezetősége újabb 5 millió 400 ezer lei kölcsönt keres. Az építkezés folytatására nyilvános árlejtést hirdet, amelynek határideje június 6-án jár le. A fenti összeg előteremtése céljából az egyik hunedoara-megyei nagy aranybányához és egy hatalmas vasipari vállalatához fordultak. Az aranybánya 3 és fél milliót, a másik üzem pedig 2 és fél milliót ad kölcsön és az összeget nyolc év alatt kamatmentesen köteles a vármegye visszafizetni.

TELMÁNYI EMIL világhírű hegedű- művész egyetlen arad-i hangversenye

junius 9-én, kedden a Kulturpalotában.

2478

Érdekes változások az arany kivitelét engedélyező királyi rendelet tervezetén

A Jegybanknak erős devizákban kell kifizetni az arany árát

Köztudomású, hogy Costinescu dr. kereskedelmi és iparügyi miniszter a belföldön bányászott arany egyszerűbb uton való exportálását készíti elő, mert csak így biztosítható a külföldi pénzcsoportoknak az ardeali bányákban való közreműködése. A bányatörvény 81. paragrafusa értelmében az aranybánya tulajdonosok kötelesek a kibányászott aranyat eladás céljából a Banca Națională felajánlani és csak akkor adhatják el szabadon, ha a Jegybank nem reflektál az aranyra, de még így sem szabad azt a külföldre vinni.

Mivel a külföldi nagy vállalkozók csak úgy fektetnének be jelentékenyebb tőkéket a bányákba, ha a kitermelt arany egyszerűen exportálható, a bányatörvény 81. szakaszának királyi rendelettel való megváltoztatását akarja a miniszter keresztülvinni. Már egyszer elkészítette a királyi rendeletet, de a Jegybank azt kívánta, hogy több pontot változtasson meg. Mint București-ből jelentik, a kormány gazdasági bizottságának tegnapi ülésén Costinescu miniszter bemutatta a királyi rendelet

tervezetének új szövegét, amely a Banca Națională kívánságai szerint készült.

Eszerint aranyat a kötelező kvótán felüli mennyiségben csak úgy lehet külföldre szállítani, ha a Banca Națională nem erős devizával fizetné a felajánlott kvantumokat. Az átvételi árra nézve azt tartalmazza a rendelet, hogy az mindig a világgiazi paritásnak feleljen meg.

Ha a Banca Națională a világgiazi árat nem bírja erős valutában, illetve devizában megfizetni, úgy az aranybányász (bányatársaság) a kereskedelmi minisztérium pártoló véleménye alapján kiviteli engedélyt kaphat a vámvezérigazgató-ságtól.

A gazdasági bizottság hozzájárult, hogy a kibocsátandó királyi rendelet ezt a szakaszt is magában foglalja.

„Közel vagyunk a szabad devizarendszerhez,“ — mondta a kereskedelmi és iparügyi miniszter

Ez év első négy hónapjában 761 millió lei-el emelkedett külkereskedelmi mérlegünk egyenlege — A külföldi devizák szabadforgalmi áranak eséséről is beszámolt a miniszter

București-ből jelentik: Costinescu dr. kereskedelmi és iparügyi miniszter tegnap magához kérte a fővárosi sajtó képviselőit, akik előtt részletesen ismertette az új külkereskedelmi rendszer jó eredményeit. A miniszter rámutatott arra, hogy amióta az állam a Banca Națională-val együtt rátért az új kiviteli és behozatali rendszerre, azóta normálisan bonyolítjuk le exportunkat és importunkat, amelyeknek kedvező eredményei vannak.

Az ez év január, február, március és április havi kiviteli és behozatali statisztika adatai szerint az említett négy hónapban — összehasonlítva az 1935. év hasonló időszakával — 761 millió leiel emelkedett aktív egyenlegünk.

A múlt évben az erős valutájú országokkal szemben passzív volt a külkereskedelmi mérlegünk, most pedig azoknál is aktívá vált. A gabonaexporttal különösen meg lehetünk elégedve, mert ez év első négy hónapjában igen jelentékenyen emelkedett, sőt egyes országokkal fennálló forgalomban meg is duplázódott.

— Annymra megjavultak külkereskedelmi és fizetési viszonyaink — mondta a miniszter — hogy már közel vagyunk a szabad devizarendszerhez és a fekete tőzsde uralma vége felé közeledik. A gyenge devizákból, amilyen például a dragma, a márka és a pengő, ezidő szerint olyan sok van a piacon, hogy a szabad árfolyam nem éri el a hivatalos árat. A többi devizák és valuták kurzusa is erősen lecsökkent, például a francia frank 14-ről 11-re, a fontsterling 1300 leiről 840—846 leire esett. Az 1936. első negyedévi devizadisponibilitást már nem szükséges szűk keretek közé szorítani, mert csaknem valamennyi ország devizáiból a szükségletnek megfelelő devizával rendelkezünk. Egyesek állásfoglaltak a kompenzációs rendszer ellen, én azonban továbbra is ragaszkodom ehhez, mert szükséges rossznak tartom, de arra mindenesetre jó, hogy sok cikket könnyebben exportáljunk, ami kompenzáció nélkül lehetetlenség volna — fejezte be nyilatkozatát Costinescu miniszter.

Ugyancsak București-ből jelentik, hogy a szabad forgalomban levő osztrák schilling árfolyama 31.90—32.10, a márka 36.40—50 között variálódik, tehát esett. A kompenzációs

árfolyam szintén csökkent. A B)-listán levő áruk behozatali engedélyének árfolyama 81—81 és fél százalék a Banca Națională számára leadandó kvótával együtt.

— NÉHANY ÁRUCIKK EXPORTJÁT MEGNEHEZITIK ÉS HELYETTUK MÁS CIKKEK KIVITELÉT KÖNNYITIK MEG. București-ből jelentik: Mint ismeretes, a kereskedelmi minisztérium kívánságára ezután is fennmarad az árucseres rendszer, hogy a külföldön nehezebben eladható árucikkeinket könnyebben exportálhassuk. Mivel a minisztérium megállapította, hogy a kompenzációs rendszer alapján az A) árujegyzékbe foglalt egyes cikkek exportja könnyebbé vált és azokat már egyszerűbben lehetett a külföldön értékesíteni, most elrendelte, hogy a külkereskedelmi hivatal állapítsa meg: milyen árukat sikerült a külföldi piacokra jól bevezetni, mert ezeket kivesszük a kompenzációs export cikkek jegyzékéből és helyettük olyan árukat vesznek fel, amelyek még mindig nehezen vihetők ki és csak nagy akadályokkal értékesíthetők a külföldi piacokon.

MINDENFELŐL

Érdekes valutacsempészési ügy tartja izgalomban a német pénzügyi köröket. Az izgalom annál is inkább érthető, mert a törvényes tilalom ellenére 100 ezer márkát vittek ki a birodalomból, még pedig a nemzeti-szocialista párt hivatalos lapja a „Völkischer Beobachter“ akaratlan segítségével. A különös ügy részletei a következők: Az ötletes csempész apróhirdetést adott fel a „Völkischer Beobachter“-ben. Az apróhirdetésben közölte, hogy egy svájci cég megbízható utazót keres, aki a vállalatot a német piacon képviselné. Az ajánlatokat jellegére a „Völkischer Beobachter“ kiadóhivatalába kellett beküldeni. Az apróhirdetés megjelenése után a hirdetés feladója az említett jellegére száz választ küldött. Mindegyik borítékba két levélpapír közé egy ezer márkást helyezett. Ezután Svájcba utazott és levélben arra kérte a „Völkischer Beobachter“-t, hogy a beérkezett ajánlatokat küldjék el svájci címére. A leveleket a nemzeti-szocialista lap nagy, cégjelzéses borítékban el is küldte Svájcba és a német hatóságoknak természetesen eszükbe sem jutott, hogy a „Völkischer Beobachter“ által küldött borítékot kibontsák és ellenőrizték. Hymódon az ötletes ember hiánytalanul megkapta Svájcban az általa feladott százezer márkát.

A Népszövetség tiltársága által közzétett kimutatás szerint 1935. utolsó negyedében a világgereskedelmi forgalom aranyértéke 6.6 százalékkal emelkedett az 1934-es év hasonló időszakához viszonyítva. Az ipari tevékenység minden országban fellendült: az Egyesült-Államokban 28 százalékkal, Németországban és Belgiumban 19 százalékkal, Csehszlovákiában 18 százalékkal, Kanadában 17 százalékkal, Angliában 8 százalékkal, Franciaországban és Finnországban pedig 2 százalékkal. Ha tehát nem is érezzük egészen jól magunkat, legalább azzal vigasztalódhatunk, hogy a javulás jelei mutatkoznak.

A most közzétett kimutatás szerint április havi hus- és élőállatkivitelünk a következőképpen alakult: 4059 szarvasmarha (márciusban: 5354), 12.480 sertés (márciusban: 13.651), 6.200 kg. hus (márciusban: 5.600 kg.), 248 juh (márciusban: 660), 37.944 kg. bacon (márciusban: 20.322 kg.), 244 ló (márciusban: 332), 81.200 kg. zsir (márciusban: 56.375 kg.).

— A belföldi gyógyszerárak 90 millió leies árszállítástól estek el. Mint București-ből jelentik, a Munkásbiztosító Pénztár Igazgatósága árlejtést hirdetett a gyógyszerárak számára szükséges 90 millió lei értékű különböző gyógyszerek szállítására. Most került nyilvánosságra az árlejtés eredménye, amely kedvezőtlen a belföldi gyógyszerárakra, mert ajánlataikat elutasították és így a gyógyszereket külföldi ajánlattevőktől szerzik be. A belföldi pályázók megfellebbezik a döntést, mert szerintük ők ugyanolyan áron bírják szállítani a gyógyszert, mint a külföldiek.

Junius 20-án jöjjön velünk Carmen Sylva-ra

10 teljes nap ellátással, vasuti és minden mellékköltséggel együtt csak 2.750 lei.

A Napilapok Egyesült Utazási Osztályának
kitűnő rendezésében.

Vonaton kényelmes ülőhelyről, a fürdőn az állomásról való be- és kiszállításról gondoskodunk. — Kényelmes elhelyezés. — Kitűnő ellátás, három fogásos ebéd és vacsora.

Jelentkezési határidő junius 12.

Írásbéli érdeklődésre postabélyeg beküldése ellenében készséggel nyújt felvilágosítást az Aradi Közlöny főküldőhivatalának utazási osztálya Bul. Reg. Ferdinand 4.

Női szemmel

Lapunk szerdai számában beszámoltunk Rácz Ági és Zsolt Béla házassággal végződő szerelmi regényéről, melynek egyik érdekese, ma már irodalmi közkinccsé vált dokumentuma az a vers, amit a nehéz megpróbáltatások idején a költő küldött fájdalmas biztatásul szerelmes asszonyának.

Levél

Irtta: Zsolt Béla

Levelem nem jut hozzád, hosszú száz nap,
Hogy nem jött válasz századik szavamra:
Mint háboruban a postagalambra,
A sóhajomra is százan vadásznak.

En háboruban élek itt: sírának
Nincs ideje: nincs szeretője, anyja
A katonának, mikor megrohanja
Az alvó tábor a pogány ljjász had.

De néha megjön a fegyverszünet,
Lassan kioltják a tábor tüzet,
Csak én virrasztok nyugtalan tüzemnél.

Holnap új érmét oszt az ütközet,
Harcos dicső sebekkel megfizet:
Mégis megszöknék gyáván, ha üzennél.

2.

Kár volt neked a nyergemből leszállni,
Lovam szeszélyes, tarka, izgatott ló,
Sziklán száguldó és kavicsba botló,
De visz előre, történeked akármí.

Nem ő dobott le: nem tudat kívánni
Amíg megérkezünk, hol a robotló
Vágtának dija ház, kert és a sok ló:
Hétköznapok ezeregyéjszakái.

Már nem tudod, hogy élek vagy halok,
Banyákkal jársz a templomba gyalog
Vagy otthon ülsz: szédülni elegekél.

Mindig messzebb visz töled az iram,
De meg-megáll és hátranez lovam
S nagy szemével megkérdi: hova lettél?

*

Milyen hosszú legyen a short?

Milyen hosszú legyen a short? — vetették föl az izgató kérdést a londoni női atléták szövetségében. Sok ezer nő érdeklődik eziránt nemcsak Angliában, hanem az egész világon. A londoni atlétanők előadója kijelentette, hogy nem lehet a shortnak általános méreteit elfogadtatni az egész világon, mert ugyanaz a hosszúság egyik nőnél lejjebb rövid, a másiknál meg hosszú. A legcsunyasabb visszaélések — szerinte — a női biciklisták részéről történnek. Végül abban állapodtak meg, hogy a legmegfelelőbb short körülbelül 30 centivel térden felül érjen. Ez a hosszúság, reméljük, meg fogja nyerni minden nő tetszését. De még inkább a férfiakét...

*

Nincs többé csunya nő!

Néhány nappal ezelőtt érkezett haza budapesti tanulmányútról Házy Mária, az ismert nevelési szakember, aki sok érdekes tapasztalatáról és a modern plasztikai sebészet beláthatatlan fejlődéséről adott érdekes és színes beszámolót.

— A szépséget a tudomány és kozmetikai sebészet mai állása mellett nagyon könnyű dolog elérni és megtartani — kezdte meg nyilatkozatát a rokonszeves uriaszony. — A jólápoltságnak ma már éppen olyan feltétele a kozmetika, mint a fürdés. A szépséghibák, pattanások, szeplők, foltok, szemölcsök eltávolítása, a ráncok kisimítása a jólképzett kozmetikus dolga s nem tartozik a nehezen megoldható feladatok közzé. Szilysabb szépséghibák gyógyítását, korrigálását borszorkányos ügyességgel végzik a plasztikai sebészek. Ezen a téren beláthatatlanul tág perspektívák tárulnak elénk. Néhány évtizeddel ezelőtt egy csunya orr, deformált arc vagy petyhüdt bőr szerencsétlenül tehetett a bökét. Ma már fájdalommentes s jelentéktelen operáció segítségével mindenki megszabadulhat szépséghibáitól.

— Ki Budapesten a leghíresebb plasztikai sebész? — kérdeztük Házy Máriát.

— Egyike a legnevezetesebbeknek Ertl János professzor. Tanulmányutamon engedélyt kaptam tőle, hogy néhány plasztikai műtétnél jelen lehessenek. Csodálatraméltó eredményeket ért el a professzor rekonstrukciós operáció útján. Jelenlétemben egy állkapocsoperációból kifolyólag megcsontított arcot hozott rendbe. A lábszárból klopertált csontdarab behelyezése után a páciens visszanyerte eredeti normális arculatát s csak halvány és hamar eltűnő vonal jelezte a varrat helyét. Izombénulásból előállt hintorok, idegrángatózások néha egy könnyű izomáthelyező operáció útján tűnnek el. Erősen hajlott vagy túlvastag és rosszformájú orrok operációja minden altatás nélkül történik. A professzor úgy gyurja, formálja az emberi húst, mint szobrász az agyagot. Láttam karvalyorrból csinos piszét formálni, vastag tömpe orrból klasszikus görög orrot. A páciens vidáman diskurált s nagyon megvolt lepve, amikor megmondták, hogy kész az operáció.

A női szépség korhatára mondhatni 20 évvel kitolódott. Nagyon sok színész nő köszönheti szépségét,

Izgalmas meszaliánszok, ragyogó esküvők Londonban

Londonban megkezdődött a „nagy szezon”. A ragyogó társadalmi keretek között lezajló ünnepek között első helyet foglalják el az esküvők, melyek közül nem egy izgalmas meszaliánsz. Ezekről beszélnek a legtöbbet a pazar fényűzéssel berendezett magánpaloták estélyein. A legérdekesebb meszaliánszok között szerepel Sir Oswald Stoll fiának házassága, aki a dinasztia színházának egyik jegyszédőnőjét vette el nagy titokban. A fiatal hölgy már 11 év óta működik a színháznál jegyszédőnői minőségben s csak 11 év után ismerkedett meg főnökének fiával. A dúsgazdag lord halálosan beleszeretett a szép jegyszédőnőbe, akit meg is kért feleségül. Az ifjú hölgy édesapja, aki vasuti hordár, aránylag hamar bele egyezett az esküvőbe, viszont Sir Oswald Stoll nem jelent meg fia esküvőjén. Az ugynevezett társaság kissé firtogatja orrát, viszont a nagyközönség együttérző megatottsággal áll a fiatal pár oldalára.

Egy kutya, két szív

Teljes társadalmi elismerésben részesült azonban a legjobb angol arisztokrata családból származó Miss Honor Strong, aki egész sereg lordot tisztel nagybátyjai között, mégis sok kérését melőzve, egy Mr. Peter Parker nevű rendőrrel jegyezte el magát. Mr. Parker egyébként jó megjelenésű fiú és a szürkemellényes esküvői zakatt elegánsabban feszült rajta, mint bármely ifjú arisztokrata. Az ismeretség úgy keletkezett, hogy Miss Strong kutyája illetlenül viselkedett az uccán, a sarkon álló rendőr, azaz Mr. Parker pedig ezzel kapcsolatban kötelességét óhajtotta teljesíteni. A kihágási ügyből házasság lett, Mr. Parker most

Egy szovjet-divatlap érdekes tanulságai

A praktikusság és diszkrécio jellemzi a szovjet-nők ruházkodását

Néhány párisi divattervező inspirációszerzés céljából Moszkvába ment a nődivat tanulmányozására. Tapasztalataik eredményéről a párisi divatlapok érdekes cikkekben számolnak be. Ezek szerint a szovjet területén különösen Moszkvában nagyon sok, jól öltözött nő lehet látni. Uccán, színházban, üzemekben, egyszerűval mindenütt, jól és praktikusan vannak felöltözve a nők. Miután a szovjet asszonyoknak sem idejük, sem kedvük egész nap azon törni a fejüket, hogyan cicomázzák fel magukat estére, éppen ezért az estélyi ruha kevés fontossággal bír számukra. A nagy toalettek, kábitó estélyi ruhák, a leheletfinom és unpraktikus anyagok ismeretlenek a szovjet-nő előtt. Ez azonban nem jelenti azt, mintha öltözködésükből hiányozna a nőies jelleg. Miután a szovjet nő akár dolgozik, akár tanul vagy tanít, szórakozik, vagy szórakoztat, mindig társaságban van, sok gondot fordít a külsejére. Ennek dacára, nincsen külön szovjet divat. A szovjet divattervezők és divatszalonok átvesznek minden célszerű egészséges divatötletet a francia, vagy akár az angol divatból s ezt egy kissé leegyszerűsítve bocsájtják a szovjet nők rendelkezésére. Új modellek tervezésénél elvetnek minden felesleges sallangot, kerülnek a minden áron való újítást, de annál nagyobb gondot fordítanak a jó vonalakra az anyag szépségére és tartósságára. Ennek következtében szovjet nő nemcsak egy szezonon, hanem három és

fiatalágát Ertl professzornak.

— Mi újság a kozmetika frontján? — kérdeztük a kozmetikusnőt.

— Most van a gyümölcs-pakkolások szezonja. A modern kozmetikus vitaminban gazdag anyagokkal táplálja a bőrt, mely nagyszerű regenerálódáson megy át. A friss tejpakkolás is az új eljárások egyik vívmánya. Ma már csak az a nő csunya, aki nem akar szép lenni — fejezte be érdekes csevegését Házy Mária és kenőcsöstégyel felé hajóiva dolgozni kezdte.

*

Megszűnik a tokiói gésanegyed

A japán kormány a misszionáriusok és a nagyhatalmu japán nőszövetség sürgetésének engedve, elhatározta, hogy megszünteti a tokiói gésanegyedet, a leendőszírú Josivarát, a „száz ezer gésa városát”. A Josivarát 1618-ban alapították. Szócsi Zsinzaimon császár hét hektárnyi területet jelölt ki a szerelem városa számára Tokió mocsaras környékén. (Josivara annyit jelent, hogy: nádas). A város többi részéből pedig kiltította a gésákat. A hét hektárnyi terület azonban nem volt elég, az eredeti Josivara körül még öt új városrészt épült és ezeket együtt hívják ma Josivarának. A gésanegyedben, mely most el fog tűnni, fényes paloták nyomorúságos kis házakkal váltakoznak.

felsőbb rendőrtanfolyamot látogat; az eleinte kétségbeesett arisztokrata család nagy örömeire kiderült, hogy tulajdonképpen „jó családból” származik. Apja valamikor iskolaigazgató volt a vidéken.

Az apának kóristalány, fiának görll

Bármennyire boldogan is indulnak az ilyen meszaliánszok, nem mindig végződnek is így. Példárá a 26 éves Earl of Poulett esete, aki ügyvédje útján kijelentette, hogy tíz hónappal ezelőtt feleségül vett hitvese adósságait nem vállal kötelezettséget. Ez annál érdekesebb, mivel a gróf és grófné a pénzügyi nézeteltérés ellenére egyelőre együtt élnek. Az Earl feleségét az egyik londoni varieté görlljei közül választotta és édesanyja, az özvegy grófné nem igen tiltakozhatott az ifjú gróf választása ellen, mivel ő maga 27 esztendővel ezelőtt ugyanabban a színházban lépett fel, ha nem is mint görll (mert akkor ezt még nem ismerték), hanem mint kóristalány...

A „Who is who” egyik legújabb kötetéből kiderül, hogy az angol arisztokraták általában előszeretettel választják életük párját a londoni szinpadról. Külön fejezet sorolja fel az utolsó évtizedek ilyen eseteit: 36 többé-kevésbé neves színművész nő ment férjhez Anglia peerjeihez. Hat lett hercegnő, három marquisné, tizenöt grófné, egy viscountes és tizenegy báróné.

Ezt az érdekes statisztikát a most kezdődő szezon debütánsai kétségtelen irigységgel olvassák, hiszen ők „szegények” többnyire kénytelenek egy-egy miniszterrel megelégedni, miután Angliában az apa címét általában csak a legidősebb fiú örököli.

négy szezonon keresztül is elhordhatja ugyanazt a ruhát anélkül, hogy különösképpen divatjamultnak tünne. A szovjet nő praktikus ruháit a legjobb gyapjú anyagokból, vagy nehéz de tartós selymekből készíti, kedvelt anyag a flanel és nyáron a lenvászon és finom cérna anyagok.

Munkaruhák rendszerint sötét anyagból készülnek, mely főle a legtöbb dolgozó nő fehér, kék, vagy színes munkaköpenyt hord, ami megóvja az alatta levő ruhát a piszkolódástól, kopástól. Táncmulatságokon a fiatalág a vidám, derűs színeket favorizálja.

A Sztrenka-téren van a legnagyobb divattervező atelier. Az itt készült ruhákat nem adják el, hanem szétküldik különböző, nagy konfekciós üzemekhez, ahonnan aztán ezerszeresen megszáporodva áradnak szét az egész ország minden városa és faluja felé a kisebb áruházakba.

A divatbemutatókra a szakembereken kívül művészeket, az üzemek legjobb munkásait, kolhozdelegációkat is meghívják, sőt a műhely vezetője mannekinjeivel, gyárakban üzemekben rendez bemutatót. Azután kérdőívet osztanak szét: melyik model tetszett leginkább? Milyen kívánságai és ötletei vannak a ruha fazonokkal kapcsolatban.

Igy nevelik az emberek izlését, így tanítják a nőket öltözködni a szovjetben.

SPORT KÖZLÖNY

Tokió és Helsinkii versenyfutása az 1940. évi olimpiáért

— Nincs még döntés a következő olimpia színhelye ügyében —

Az egyik a népességben kicsiny Finnország, a másik a százmillió lakosu Japán fővárosa. Az egyik fent van a messzi európai északon, a másik a hasonlíthatatlanul messzibb keleten.

Most riválisokként állnak egymással szemben: versenyt futnak az 1940. évi olimpiáért.

Még nem is régen úgy látszott, hogy Japán versenytárs nélkül fogja megrendezhetni a következő olimpiáért és ezt valószínűsítette az a körülmény is, hogy Baillet Latour gróf, a nemzetközi olimpiai bizottság elnöke Japánba utazott, hogy közvetlen tapasztalat utján győződjék meg arról, hogy megvannak-e az összes előfeltételek ahhoz, hogy a japánok egy valóban sportszerű világversenyen láthassák vendégül a messzi-messzi országokból oda-utazó versenyzőket? Baillet Latour gróf a közelmúltban érkezett vissza Japánból és tapasztalatairól az alábbiakban nyilatkozott:

— Az óvilágban el sem tudják képzelni, hogy a felkelő nap országában olyan nagy erőfeszítéseket tesznek a sport terén, amelyhez hasonló Európában csak a németeknél láttunk.

A tömegek sportbeli kiképzése tökéletes és az olimpiai gondolat már mély gyökeret vert.

A sport elterjedését bizonyítja, hogy Japánban még a legkisebb városban is van atlétikai és uszópálya, sőt a falvakban kisebb uszómedencék is vannak. Tokióban a város szívében, a Meiji-parkban egy nagy sporttelep van és a stadion csupán abban különbözik az európai stadionoktól, hogy nincsenek tribünjei, mert a japánok azon a véleményen vannak, hogy a sport elsősorban nevelésszervező és ezért fontosabb a pálya, mint a nézőtér. A főpálya közvetlen közelében van egy nagy uszómedence, amelynek szintén nincs nézőtere. Ezen azonban könnyű segíteni, mert a japán építők megfelelő üres telket hagytak a tribünépítésre. Abban az esetben, ha Japán rendezi meg a következő olimpiai játékokat, a losangelesi és berlini mintára olimpiai falut építenek, a közönséget pedig a japán főváros nagy szállodáiban helyezik el. Az 1940. évi japán világkiállítás nem lesz semmiféle befolyással az olimpiai játékokra, mivel a világkiállítás már egy hónappal az olimpiai játékok megkezdése előtt véget ér.

A nemzetközi olimpiai bizottság különben az 1940. évi olimpiai játékok végleges színhelyéről még nem döntött,

de meggyőződésem, hogy a japánok a fair play hívei és abban az esetben, ha netán Finnor-

szág kapná meg a következő olimpiai játékok rendezésének a jogát, a felkelő nap országának fiai nem tartják magukat távol az olimpiai játéktól.

A finnek eredetileg nem nagyon mozogtak, így látszik, előzően otthon tartottak „helyszíni” szemlét, nem annyira a felépítendő stadion helye, mint inkább az építéshez szükséges költségek tekintetében. Minden valószínűség szerint ezt a kérdést is sikerült tisztázniok, mert az elmúlt napokban

már megkezdtek a legszélesebb körű propagandát, hogy a NOB Finnországot bizza meg az 1940. évi olimpiáért a megrendezésével.

Kiküldött megbízottai beutazzák a nagy nyugati és déli világvárosokat. Az építendő helsinkii stadion helyén már elvégzették a földmunkákat, csatornázást és az elmaradhatatlan parkírozást és minden reményük megvan, hogy a 60.000 néző számára tervezett stadion, a 6000 nézőt befogadó uszóstadion, a szükséges melléképületek és egy 7000 emberre tervezett fedett sportszarnok megépítéséhez is elő fogják tudni teremteni a szükséges 15—16 millió finn márkát.

Elmarad a vasárnapi
Chinezul—Venus-meccs

Bucuresti-ből jelentik: A vasárnapi kisorsolt Chinezul—Venus mérkőzés az FC Liverpool fővárosi szereplése következtében a két klub megállapodása folytán június 4-ére marad és így a fővárosban egyetlen bajnoki meccs, a Gloria—Unirea-Tricolor mérkőzés kerül lebonyolításra.

Nem adja ki Barátkyt a szövetség
a franciáknak

Bucuresti-ből jelentik: Barátky Gyula, az oradea-i Crişana kiváló játékosa távozni kíván egyesületéből és a franciaországi Racing Club-ba gravitál. Hír szerint Barátky vasárnap már próbajátékot is akar játszani a francia egyesületben, amely 350.000 leit fizet a Crişana-nak. Az ügyben most érdekes fordulat állott be, ugyanis a FRFA semmi körülmények között nem hajlandó Barátkyt kiadni a franciáknak és amennyiben a francia szövetség kiadatási kérelme a FRFA-hoz bejutna, úgy a válasz elutasító lesz. Barátky tehát továbbra is az országban marad és vagy a Crişana-ban, vagy más klubban fogja működését folytatni.

Tizenhétézer leit kaplak a válogatott
játékosok

Bucuresti-ből jelentik: A futballszövetség a győztes válogatott csapat tagjainak fejéenként 17.000 leit prémiumot adott a három megnyert mérkőzésért. A jugoszlávok elleni győzelem után a válogatottak hétezer leit kaptak, a Balkán Kupa egyes meccsel után pedig ötötezer leit vettek kézhez. A szövetség tehát prémiumok fejében 187.000 leit fizetett ki a három mérkőzés után.

O Davila ezredes a kisebbségi játékosokról. Davila ezredes, a válogatott bizottság elnöke, a következő nyilatkozatot adta a Románia—Bulgária mérkőzés után: „Nagyon boldog vagyok, hogy jó formában lévő csapatunk megnyerte a Balkán Kupát s ezzel a Balkán futballsportjának élére kerültünk. Teljes szívemből köszönetet mondok a kisebbségi játékosoknak lelkesedésükért és munkájukért, amellyel a nemzeti csapatban megvédték a román színeket. Ennek elismerése mellett, a jövőben munkálkodni fogunk annak a régi vezérrel elvnek a megvalósításán, hogy a román játékosokat is válogatott szintre neveljük”.

Változatos és élvezetes pünkösdi
futballmüsor Arad-on

Pünkösdi vasárnapján az AMEFA a cluj-i Victoria csapatát látja vendégül s ezen mérkőzés a bajnoki tabella szempontjából különös fontossággal bír a piros-feketék számára. Ha sikerül az AMEFA-nak a napról-napra feljavuló ellenfelét két vállra fektetni, úgy igen valószínű, hogy a bajnokságban most elfoglalt második helyét bebiztosíthatja.

Az AMEFA vezetősége, amint azt lapunk tegnapi számában már megírtuk, kénytelen volt elhatározni, hogy eddigi igen alacsony helyárait mérsékelten felemeli. Alkalmunk volt a mai napon az egyesület elnökével beszélgetni, aki munkatársunknak a következő nyilatkozatot adta:

— A reánk háruló terhek napról-napra súlyosabbak. Közönségünk csapatunk jó szereplésén felbuzdulva, mondhatnám ma már követeli és elvárja, hogy csapatunk a legelső között szerepeljen. Felesleges hangsúlyoznom, hogy nekünk is ez a célunk, de ma ennek csak úgy tudunk eleget tenni, ha tényleg oly játékosgárdát állítunk össze a jövő szezonra, hogy az érdemes is legyen arra, hogy az élszereplők között foglaljon helyet. Az életbeléptetett áremelés igen csekély s minden igaz sportembernek tudomásul kell azt venni. Mi hálás köszönettel vesszük a közönség hozzánk való szeretetét és ragaszkodását, de nincs mit tagadnom, erkölcsi támogatással egyedül egyesületünket fenntartani nem tudjuk. Kérek ezúton is mindenkit, ne méltatlankodjon eljárásunkon, legyen megértéssel s mi igyekeznünk jó szerepléssel támogatását meghálálni, fejezte be nyilatkozatát az egyesület elnöke.

Az AMEFA vezetősége közli, hogy a vasárnapi bajnoki mérkőzésre az elővételi pénztár a nagy érdeklődésre való tekintettel már csütörtök délutántól a Szabó Albert cég nagyáruházában nyitva áll.

Pünkösdi hétfőjén tartják az első
nemzetközi mérkőzést Arad-on

Az „AMEFA” és „Gloria” vezetőségének sikerült hosszú tárgyalások után a magyar nemzet bajnokság ötödik helyezettjét, a „Kispest” csapatát pünkösdi hétfőjére lekötöni s így pár évi szünet után ismét alkalma lesz a közönségnek egy nemzetközi mérkőzés szépségeiben gyönyörködni.

A mérkőzés hétfőn 6 órakor kezdődik a Gloria pályán, azelőtt a „Gloria” II. játszik az „AMEFA” II. csapatával, de miután mindkét egyesület a kombinált csapatban nem szereplő játékosait szerepelteti a tartalék csapatában, így ezen mérkőzés is egy derby mérkőzés izgalmaival bír.

A budapesti csapat ellenfele a Gloria—AMEFA kombináltja lesz, s így sikerült egy igen nagy játékerőt képviselő együttest összeállítani, amelynek ismertetésére lapunk holnapi számában térünk ki.

A nemzetközi mérkőzés elővételi pénztára csütörtökön délutántól nyitva áll a Szabó Albert cégnél s mindazok, akik jegyeiket szombat estig kiváltják, jegyenként 5 leit engedményben részesülnek.

O Gyha herceg a magyar príx-n. A magyar Grand Prix első nevezési zárójelét május 22-ikére tűzte ki a KMAC. A beérkezett nevezések első csoportjából máris megállapítható, hogy az I. Magyar Automobil Nagydíjon a világ legjobb versenyzői indulnak. Az Auto-Union részéről Stuck, Varzi, Rosemeyer, a Mercedes részéről Caracciola, Chiron, von Brauchitsch indulása bizonyos. Beérkezett a Scuderia Ferrari nevezése három kocsi, amelyeknek vezetői Navorari, Brivio és Stardini, vagy Pintaduca lesznek. A világ most említett kilenc legjobb versenyzőjén kívül a hírneves Miss Ellyson, Gyha román herceg, a francia Benoit, Delmondo Vittorio, Giga Soffletti, Destres, Madame Itier, Balestreno résztvevője is bizonyos.

A Sport és Kritika

Hétközi száma ezúttal is pénteken jelenik meg és a részletes bíródelegálásán kívül számos érdekes cikket közöl az arad-i csapatokkal kapcsolatosan. A lap példányonkénti ára 3.— leit.

O Radulescu Costel vezeti az AMEFA—Victoria mérkőzést. A vasárnapi arad-i divíziós mérkőzést, amelyen az AMEFA a cluj-i Victoria együttesét látja vendégül, Radulescu Costel bucuresti-i futballbíró vezeti le, akinek személye garancia arra, hogy a mérkőzés lefolyása zökkenőmentes lesz.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatalos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordítóirodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinánd 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. o. 9—1-ig,
d. u. 3—7-ig.

Harmincegy gyermek és két tanító esett áldozatul a rakovici kompkatasztrófánál

Brünnből jelentik: A rakovici kompszenecésztársaság borzalmas részletei most kerültek nyilvánosságra. A kiránduló gyermekek parasztkocsikon mentek a Thaya-folyóig. Az első szekér minden különösebb baj nélkül érkezett át a kompon a folyó tulsó oldalára. A második szekér azonban, amelyen 45 gyermek és két tanító foglalt helyet, a lovak nyugtalansága miatt már nehezebben került a kompra. A két ló ágaskodni kezdett és amikor a komp elindult, hátratóltak a szekeret. Ennek következtében a kocsin ülő gyermekek egymásra buktak és a sulypont a komp hátsó részére került. A kocsis még kísérletezett, hogy a komp egyensúlyát helyreállítsa, a lovak azonban megijedtek, ágaskodni kezdtek,

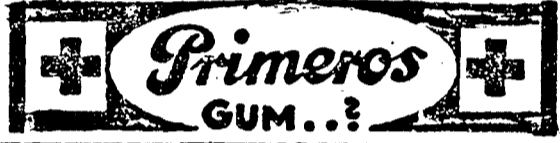
a komp felborult és a gyermekek kíséreléssel együtt a vízbe zuhantak. A 45 gyermek közül mindössze öt tartotta meg lélekjelenlétét és ezek a komp köteleibe fogódzkodva várták a segítséget.

Egy Novotny nevű tanítónak sikerült ezek közül két gyermeket a partra vinni, a többi azonban megfulladt. A tulsó parton ezalatt szivettépő jelenetek játszódtak le. A gyermekek kíséretében levő anyák örvényben rohantak

fel és alá a parton, segélykiáltásaikra összegyűlt ugyan néhány földműves, de ezek nem mertek a vízbe ugrani. Novotny tanító egy csónakon megkezdte a mentést, sikerült is 15 gyermeket a csónakba vennie, amikor azonban a part felé haladt, a csónak felborult és a 15 gyermek ismét a vízbe esett. Hivatalos jelentés szerint 13 gyermeket mentettek meg, míg 31 gyermek és két tanító elpusztult.

A csendőrség letartóztatta Schuster Leopoldot, a halálkomp vezetőjét, mert az a gyanu merült fel, hogy a komp rozoga állapota miatt történt a katasztrófa. A helyszínen megjelent a brünni tűzoltóság, amely egész éjjel kereste a gyermekek holttestét, de a 31 gyermek közül csak egynek a holttestére akadtak.

A finomabb, megbízhatóbb és egészségesebb Diadala! A „Brilliant-Extra Primissima Primeros” minősége meghódítja az egész világot! Győződjön meg csodálatosan bársonyos, alig érezhető finomságáról, sohasem fog ezvebet használni.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 le. Minden további ára 10 szóig csupán 20 le. :- szó 2 le. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

ALKALMAZÁS

Mindenes szobaleányt felveszek el-sejérem. Dr. Kállányi, Bul. Reg. Maria 17., Minorita-templommal szemben.

Junius elsejére szakácsnő és szobaleány jó bizenytánnal keresetek. Cim a kiadóban.

Sürgősen keresek minden szobaleányt. Cim: S. r. Binescu 85. L. em. Thomka. 2490

Utazó keres autós kollégát, kivel turazna Ardeal és Banat területén. Ajánlatokat Fehér Kereszt postásához kérem leadni. 2491

INTELLIGENTES Fräulein romänisch-deutsch sucht Stelle nur in gutem Hause. Adresse in die Administration erbeten. 2498

LAKÁS

Kiadó a főtéren két szép, egymásba nyíló szoba, külön bejárat. Irodának is nagyon alkalmas. Cim: a kiadóhivatalban.

3 szobás lakás újonnan festve és át-alakítva június 1-től előnyösen kiadó. Bővebbet Piața Catedraliei 5. 2492

VÉTEL ÉS ELADÁS

LISZKA kávéjának jóságáról és olcsóságáról Ön is meggyőződhet! P. Catedraliei 1. 1265

Keleti perzsák, antik butorok, perzsaszőnyegek, ezüstök, éstmények, gyapjúfonál eladók. Vesztek készpénzért perzsaszőnyeget, antik butort. „ARS” bizom. titel, Str. Binescu 30.

Banktartozások kiengedítésére alkalmas, konverzió alá eső betétkönyvek eladók. Választ a tartozás összege és bank nevének megjelölésével „D. D.” jellegű alatt a kiadóba kérek. 2489

Jó állapotban levő 6 HP. fűrészes motor eladó. Seauver Vida, Comlaus. 2497

Pleth- és fabordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalban.

TISZTA MOSOTT RONGYOK gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

KÜLÖNFÉLÉK

ELVESZTETTEM retikülömet. Megtaláló tartamát megtarthatja jutalmul. Maria Soham virágkereskedés, Bv. Reg. Ferdinand 5. 2488

HIRDESSEN

az 51 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

Rádióműsor

— Romániai műsorszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 28.

București. 6.30: Hírek. Torna. Lemezek. Háziasszonyoknak. 13: Lemezek. 13.25: Sport. 13.40: Lemezek. 14.15: Hírek. 14.30: Lemezek. 15: Hírek. 17: Gy. o. 18: Constantinescu-zenekar. 19: Hírek. 19.20: A zene folytatása. 20: Felolvasás. 20.20: Popescu-fuvolaművész játéka. 21.05: Teodorescu Prislopeanu Maria énekel. 21.30: Kis rádiózenekar. 22.30: Hírek. 22.45: Kis rádiózenekar. 23.50: Hírek. Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20:

A turavezés technikája. 11.45: „Mire ügyeljünk a szőnyegvásárlásnál”. 12.10: Vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13.05: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Hanglemezek. 15.40: Hírek, étrend. 17.15: „Kis-kert és tetőkert”. 17.45: Pontos időjelzés, hírek. 18: Földművelésügyi rádióelőadás-sorozat. 18.30: Irma Weile énekel, zong. kísér Polgár Tibor. 19.05: „Az elszász-lotharingiai kérdés”. 19.35: Magyar Tamás hegedül. 20.10: „A jegybankok”. Navrati Ákos dr. egyetemi tanár előadása. 20.40: Szilij Dénes tárogatózik zongorakísérettel. 21: Színműelőadás a Studióban. „A hontalan ember”. 22.10: Hírek. 22.35: Közvetítés a Dunapalotaszállóból. Közben kb. 23: Időjárásjelentés. 23.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Éjjel 1.05: Hírek.

Budapest II. 18—18.25: „Verhovai egyesület”. 19.40—20.10: Angol nyelvtanítás. 20.30—23.15: A Zeneművészeti Főiskola operai növendékei vizsgálati előadásának közvetítése az Operaházból. Vezényel: Unger Ernő.

Belgrád. 13: Rádiózenekar. 14.15: Népdalok. 18: Népdalok. 18.45: Rádiózenekar. 20.50: Lemezek. 21: Hangverseny. 22: Rádiózenekar.

Bécs. 8: Ébresztő. 8.25—9: Könnyű lemezek. 11.50: Parasztszene lemezek. 13: Könnyű zene. 14.40: Beethoven: Kreutzer-szonáta. 20.30: Vidám éneknégyes. 21: Vidám rádiódarab. 23.10: Greta Garbo filmjének bemutatója lemezek. 23.25: Néhai híres énekesek lemezei. Utána: Táncczene.

Lipce. 20.10: Richmann: VI. hegedű. és zongoraszonáta. 21.10: Vidám est dalokkal. 23.45: Lipcei szimfonikusok. Pozsony. 13: Lemezek. 18.40: Magyar műsor. 18.35: Lemezek. 23.30: Prága.

PÉNTEK, MÁJUS 29.

București. 6.30: Hírek. Torna. Lemezek. Háziasszonyoknak. 13: Lemezek. 13.25: Sport. 13.40: Lemezek. 14.15: Hírek. 14.30: Lemezek. 15: Hírek. 18: Sibiceanu zenekar. 19: Felolvasás. 19.20: Sibiceanu zenekar. 20: Felolvasás. 20.20: Felolvasás. 20.35: Közvetítés az operaházból. Szünetekben hírek. 23.55: Hírek. 24: Rádiózenekar. Smetana: A csók, szvit. Csajkovszkij: VI. szimfónia. Glinka: Ruzlau és Ludmila, nyitány. 1—2: Lemezek.

Színház - Művészet

* Május 30-án és június 1-én lesz a „Columbus” opera nagysikerűnek ígérkező előadása. A kitűnő szereposztásban vezetőhelyen áll Beamter Renée operaénekesnő, mellette Paál Magda, Róna Dezső. Kozma Hugó, Szabó Gyula, Székely Bálint, Jávori Alfréd, Kiss Elemér, stb. alakítanak kitűnő szerepet. A szenzáció erejével fog hatni a „Hazamir” 40 tagú bemutatkozása. az est fénypontja lesz Sebes Ily és táncsoportjának művészi tánca. a zenéi résznek tökéletességét pedig Csánvi Mátvás garantálja. Jegyek elővételben kaphatók a színházi pénztárnál.

* Zöldhelyi Anna és Gömöri Emma is részt vesznek Dálnoky István jutalomjátékán. Június 4-én lesz Dálnoky István jutalomjátéka, mely alkalommal egy nagyszabású vidám est lesz a Nvári Színkörben. Mint ismeretes, a vidám esten fellép Beregi László, Ardeal egyik legkiválóbb kabarészínésze és komikusa is. Dálnoky Istvánnak most sikerült az előadásra meggyőznie Zöldhelyi Annát, a kitűnő hírnévnek örvendő primadonnát. Gömöri Emmát, a nagyszerű komikát és Paál Magdát, míg Szabó Gyula cigányzenekarral dalokat énekel. A nagyszerű műsor két részből fog állani. A műsor első felében a magánműsorok, míg a második felében pikáns műsor lesz. Jegyek elővételben kaphatók a színházi pénztárnál.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS felel.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: H. 11.20: Időszéri szemle. (Felolvasás.) 11.45: Ifjúsági kölemények. Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: Szimfonikus Zenekar. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Cigány zene. 15.40: Hírek, étrend. 17.15: A rádió díákféltőrája. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Szimonszky Valéria zongorázik. 18.30: Miért nem irták meg Budapest történetét? 19: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 19.15: Sport közlemények. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Parasztbecsület”. Utána kb. 21.50: Hírek. 22.15: A párisi Erard-ház falán elhelyezett Liszt emléktábla leleplezési ünnepségének közvetítése. (Viaszlemazérlé.) 23.35: Időjárásjelentés. 23.40: Cigányzene. 0.15: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.25—19.50: Gyorsírótan folyam. 19.55—20.25: A rádió szalonzenekara. 20.30—20.55: Ellesett pillanatok Csokonai életéből. 21—21.45: Táncczene. 22.10: Az Operaház előadásának közvetítése. „Bajazzók.”

Bécs. 8: Ébresztő. 8.25—9: Könnyű lemezek. 11.20: Angol lemezek. 13: Könnyű lemezek. 16.20: Hainburgi gyermekkar. Indulódalok. 17.05: Szórakoztató lemezek. 18.30: Hangverseny. 19.10—20: Három egyfelvonásos. Molnár Ferenc: A tapintatlan ember. 21.30: Szimfonikusok Sauer Emil zongoraművésszel. 0.15: Táncczene dalokkal.

Belgrád. 13: Rádiózenekar. 14.15: Fuvolaverseny. 17: Leovics énekesnő dalestje. 18: Négyes. 19.30: Népdalok. 20.50: Rádiózenekar. 21.30: Konjovics; Kostana, opera.

Deutschlandsender. 7.10: Vidám lemezek. 17: Könnyű zene. 20: Tarka est zenével. 22.10: Rádiózenekar. 23.30: Hárfautós. 24: Lemezek.

Kassa. 11.15: Lemezek. 14.45: Lemezek. 18.40: Magyar műsor. 19.45: Lemezek.

Königsberg. 7.30: Rendőrzenekar. 19.45: Hamburg. 21.10: Danzigi állami zenekar Strauss János zongoraművésszel. 23.40: Kis rádiózenekar.

Milano. 18.15: Táncczene. 20: Hírek idegen nyelveken. 21.40: Színmű. Majd 0.30-ig táncczene.

Regional. 19.50: Mozart: Don Juan, Dol. Ottavio; Pataky Kálmán.